"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 238 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Tiistaina, lokakuun 30 p:nä—Tues., Oct. 30 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Puolen miljoonan dollarin varas on pidätetty

SEURAUKSENA FINANSSILIIKKEEN KONKURSSITILAAN JULISTAMISESTA

TORONTO, lokak. 30. — Manufacturers' Finance Corporationin vararikkotilaan joutumisen johdosta on täkäläinen poliisi pidättänyt mainitun liikkeen johtajan W. N. McDonaldin, jota syytetään noin puolen miljoonan dollarin hankkimisesta petostarkotuksessa ja väärien selityksien kautta johtamalleen liikkeelle. Mainitut varat ovat kerätyt sijottajilta kolmen vuoden kuluessa ja ovat ne kulkeneet Trust and Guarantee Companyn kautta McDonaldin käsiin.

Samaan aikaan pidätti poliisi saman vararikon yhteydessä 1,500 dollarin suuruisesta arvopaperivarkaudesta syytettynä Joseph W. R. Coten.

Kun McDonaldin asia oli alustavasti esillä samana päivänä poliisioikeudessa, niin määrättiin hänen vapaalle jalalle laskemisensa ehtona 100,000 dollarin takaus ja lykättiin asian käsittely viikoksi eteenpäin.

Kauheita auto-onnettomuuksia viikon vaihteessa

Auto ajanut junan eteen — 7 henkeä kuollut

HANOVER, Md., lokak. 29. — Seitsemän ihmistä kuoli täällä myöhään eilen iltapäivällä, kun auto, jossa ajoivat, joutui Baltimore & Ohion rautatien matkustajajunan alle ylikäytävällä. Auto murskautui kappaleiksi.

Viisi ihmistä kuollut autojen yhteentörmäyksessä

Cleveland, Ohio, lokak. 29. — Viisi ihmistä surmautui varhain eilen eräässä katuristeyksessä, kun muuan kuorma-auto ajoi erään sedanmallisen auton kylkeen. Liikenteen valomerkkiä oltiin juuri muuttamassa, kun kuorma-auto yritti kulkea kovalla vauhdilla kadun poikki. Kuorma-autossa kuljetettiin erästä auto-onnettomuudessa loukkaantunutta miestä sairaalaan. Tämä sekä henkilöautossa olleet kaksi nuorta miestä ja naista saivat surmansa.

Rumanian rautatieonnettomuus

LONTOO, lokak. 29. — Muutamat tänne saapuneet tiedot kertovat, että Recean kylän kohdalla Rumaniassa sattuneen rautatieonnettomuuden uhrien luku todellisuudessa olisi noin puolta suurempi, kuin mitä hallituksen toimesta on virallisesti ilmoitettu. Kuolleita on n. 60—70 ja vaikeasti haavoittuneita 50.

Onnettomuuden sanotaan johtuneen siitä, että Pariisin matkalla ollut Simplonin pikajuna, kulkien n. 60 mailin tuntinopeudella, ei onnistunut vanhteessa siirtymään toiselle raiteelle, vaan ajoi suoraa päätä Hermannstadt—Bukarestin pikajunan päälle. Suurin osa kuolleista olivat Bukarestiin meneviä sotilaita.

Nuorukainen salamatkustajana "Graf Zeppelinissä"

BERLIN, lokak. 29. — "Local Anzeigerin" edustaja "Graf Zeppelinillä" on lähettänyt lehdelleen tiedon, että muuan 17-vuot. amerikalainen nuorukainen, joka on ollut erään asianajoliikkeen palveluksessa, oli onnistunut piiloutumaan "Graf Zeppeliniin" ennen ilmalaivan lähtöä, ja on nyt matkalla Saksaan salamatkustajana. Poika tavattiin ilmalaivassa tänään kello 6 ap.

Ilmalaivan mainitaan kulkevan keskimäärin n. 65 mailin tuntinopeudella ja olevan nykyään n. 700 mailin päässä New Yorkista.

UUSI LENTOKONETEHDAS CANADAAN

Toronto, lokak. 30. — Fairchild Aviation Company tulee tulevaisuudessa valmistamaan lentokoneensa Grand Mere'n rakennettavassa tehtaassa. Tähän mennessä on Fairchildkoneita valmistettu Vickersin tehtaassa Montrealissa.

Nikkelitrustin muodostuminen toteutumassa

INCON JOHTO ILMOTTAA MYÖNTYNEENSÄ TEHTYIHIN ESITYKSIIN

TORONTO, lokak. 30. — Tänne New Yorkista saapuneessa tiedossa kerrotaan, että International Nickel Company tulee luovuttamaan kaikki omaisuutensa canadalaiselle alayhtiölleen, minkä pääomaa tulee uudelleen järjestettäväksi siten, että emäyhtiön kaikki tavalliset osakkeet vaihdetaan kuuteen canadalaisen yhtiön osakkeeseen. Etuoikeutetuista osakkeista annetaan osake osaketta vastaan, ainoastaan tähän saakka taattu 6 prosentin suuruinen voitto-osuus korotetaan 7 prosenttiin.

Seuraava askel trustin muodostamisessa on Mond Nickel Companyn yhdistäminen uudelle pohjalle järjestettyyn Incon canadalaiseen ja jäljelle jääpään yhtiömuotoon.

Trustin laillisen muodostamisen ja toiminnan alkamisen arvellaan viipyvän hyvän matkaa seuraavalle vuodelle, mutta pidetään sen muodostamista nyt jo aivan varmana asiana.

Alaikäinen poika tuomittu 20 vuodeksi vankeuteen

Oikeus havaitsi hänet syylliseksi tappoon

QUEBEC, lokak. 29. — Neljäntoista vuoden ikäinen poika, Rodolph Petrin, Lotbinierestä, on todettu täällä oikeudessa syylliseksi miestappoon, ja tuomittiin 20 vuodeksi vankeuteen. Poika ei ilmaissut mitään hermostusta tuomiota kuullessaan. Poika oli juopotellut isänsä kanssa viime huhtik 3 pnä, jossa yhteydessä heidän välillä oli tullut riita ja tappelu, jonka seurauksena oli että isä menetti henkensä.

Sodan vaara nuorisokongressin keskeisin kysymys

TORONTO STAR HAASTATELLUT TOV. MARIOTTIA

Toronto, lokakuun 28 p. — Canadan kommunistisen nuorisoliiton edustajana Kommunistisen nuorisokansainvälisen kongressissa, Moskovassa, ollut C. A. Marriott, lausui täkäläisen "Star"-lehden haastattelijalle, että sodan vaara oli keskeisimpänä kysymyksenä kongressin edessä. Lehti kertoo toveri Marriottin lausuneen, että kommunistit tunnustavat työväenluokan ainoaksi isänmaaksi Neuvostoliiton, jonka puolesta työväenluokka voi taistella. Hän myös oli painostanut sodan uhkaa Englannin ja Yhdysvaltojen välillä.

Toveri Marriott oli osottanut porvarilehden haastattelijalle, että Neuvostoliitto on todella kansanvaltainen, ja että sen teollisuus on alati vahvistumassa.

"Tämäkin nuori torontolainen kommunisti palasi kotiin edelleenkin vakuutettuna kommunistisen liikkeen kasvamisesta ja voimistumisesta kautta maailman", päättää lehti.

Smallin ruumis kaatopaikkaan haudattuna

TORONTO, lokak. 30. — "Kansainvälinen kriminoloogi" tri Maximilian Langsner, jonka ilmotetaan täällä tutkineen noin 9 vuotta takaperin salaperäisellä tavalla kadonneen miljonääri Ambrose Smallin juttua, ilmottaa nyt, että Smallin ruumis on löydettävissä täkäläisestä Rosedalen kaatopaikasta.

Langsner sanoo asian edelleen kehittymisen riippuvan kustannuksien maksamisesta, jotka tutkimuksen nykyisellä asteella nousevat jo yli neljäntuhannen dollarin.

Aikasemmin on Smallin sisarien taholta ilmotettu ruumiin löytyvän samasta paikasta ja vaadittu suorittamaan kaivaustöitä höyrylapiolla.

YLEISÖÄ VEDETTY NENÄSTÄ 26 VUOTTA

Hackensack, N. J., lokak. 29. — Täällä on selvinnyt, että muuan muumio, jota on näytelty yleisölle Bergenin kunnan historiallisessa museossa 26 vuoden aikana muka muinaisegyptiläisenä prinsessana, onkin ollut vain nukke, jonka ympärille on ollut käärittynä riepuja ja muumion kääriliinat. Muuan paikkakuntalainen, joka aikoinaan oli ostanut "muumion" Egyptistä, oli tullut vedetyksi nenästä.

Väkivaltainen muistopatsaan paljastaminen Ranskassa

Tappelu syntynyt entisen pääministerin kannattajain ja vastustajain välillä

ROCHFQRT, Ranska, lokak. 29. — Eräs mies tuli ammutuksi kuoliaaksi ja kaksi haavoittui, kun poliisi ampui väkijoukkoon ent. pääministeri Emiles Combesin muistopatsaan paljastustilaisuudessa eilen.

Opetusministeri Edouard Herriot oli juuri pitänyt puheen Combes-vainajan muistolle, kun tämän vapaamielisen pääministerin vastustajat ryntäsivät poliisiketjun läpi, ryhtyen vasaroilla rikkomaan patsasta. Patsaan nenä, leuka ja toinen korva lyötiin mäsäksi. Syntyneessä tappelussa käytti poliisi aseitaan yllämainitulla seurauksella.

La Rochellen piispa oli ennen paljastusjuhlaa pannut julkisen vastalauseen patsaan pystyttämistä vastaan, joten hänen takana olevia kiihkokirkollisia piirejä pidetään vastuussa mielenosoituksesta. Combes oli Ranskan pääministerinä v. 1902—1905. Sinä aikana hän ajoi läpi lain, joka eroittaa kirkot valtiosta. Taantumuksellinen Poincaren hallitus on ilmoittanut että se tulee tulevaan budgettiin liittämään pari pykälää, joiden kautta tunnustetaan erinäiset uskonnolliset ryhmät ja varataan mahdollisuus Combesin hallituksen takavarikoimien omaisuuksien palauttamiselle.

Yhdysvaltain presidentinvaalit marraskuussa

43,000,000 MIES- JA NAISÄÄNESTÄJÄÄ REKISTERÖINEET VAALEJA VARTEN — VAALITAISTELUN VIIMEISET HETKET KÄSISSÄ

WASHINGTON, lokak. 29. — Neljäkymmentäkolmemiljoonaa miestä ja naista, luku, joka on tähän mennessä suurempi, kuin missään edellisessä vaaleissa, ovat rekisteröineet itsensä ottaakseen osaa vaaliin marraskuun 6 pnä.

Molempien suurten kapitalistipuolueiden vaalikoneisto höyryjyrän tavoin on ollut liikkeellä jo kuukausikaupalla organiseeraamassa äänestäjälaumoja. Näiden puolueiden vaalipropagandaan on käytetty miljooneja dollareita. Radiot ovat olleet niiden käytettävissä, ja ehdokkaat loistojunissa kiertäneet maata reklaamimatkoilla.

Demokraattien presidenttiehdokas Al Smith, New Yorkin Tammany Hallin koplan turmeltunut politikoitsija, on lauantai-iltana pitänyt puheen Philadelphiassa, jossa ratsasti erikoisesti kieltolain kumoamiskysymyksellä, vaatien valtioille vapautta säännöstellä väkijuomakauppaa valtionkontrollin pohjalla.

Republikaanien ehdokas Hoover, joka on saavuttanut rikkautta ja mainetta siirtomaiden alkuasukkaiden häikäilemättömällä ryöväämisellä, on ottanut viimeiseksi vaalisyötiksi farmamarien avustuskysymyksen, luvaten presidentiksi tultuaan järjestää ylimääräisen istuntokauden kongressille, jos se ei pääse asiassa mihinkään tuloksiin tulevan syysistuntokauden aikana. Kuten tiedetään esti republikaanien presidentti Coolidge McNaryn farmarien avustuslain vahvistamisen.

Näiden suurporhojen ryhmien liepeillä liehuvat demokraatteja kannattavat herrassosialistit, joiden ehdokkaana on pappi Thomas ja "sos. työväen" nimellä kulkeva piskuinen lauma, joiden ehdokkaana on Verne L. Reynolds.

Vasemmistolaisen työväestön ja köyhien farmarien puolue: Workers(kommunistinen)puolue on, kuten tiedetään, kohottanut luokkataistelun punaisen lipun vaalirynnistyksessään, jota se vainosta ja varojen puutteesta huolimatta on tehokkaasti käynyt. Se on ainoa puolue, joka on ryhtynyt vaatimaan oikeuksia miljoonille sorretuille neekerityöläisille, ja kutsuu työläisiä yhteiseen taisteluun kapitalistista riistoa, sortoa ja sodanvaaraa vastaan rotuun ja väriin katsomatta.

Erään farmarin kerrotaan lähettäneen poliisille seuraavan sähkösanoman:

"Kylän sivuuttanut auto tappoi lehmän, jossa oli neljä herraa ja kaksi kotraa, joista yksi oli pappi."

Rutto surmannut 2,000 ihmistä

PEKING, lokak. 29. — Kiinalaiset tiedot Fenchowista, joka sijaitsee n. 50 mailia kaakkoon Taijuanfusta Shansin maakunnassa, kertovat, että 2,000 ihmistä on ruttoon kuollut 20:ssä ympäristökylässä. Tilanteen ilmoitetaan olevan vakava, sillä kulkutaudin levenemistä ei ole saatu ehkäistyksi.

Laivan päällystö on ollut syypää 16 hukkumiseen

MANASOON KAPTEENIN JA PERÄMIEHEN TOIMILUVAT OVAT JULISTETUT MITÄTTÖMIKSI

OTTAWA, lokak. 30. — Liittovaltion haaksirikkokomissioneri, kapteeni L. A. Demers, on päästänyt julkisuuteen viime syyskuun 15 päivänä uponneen höyrylaiva Manasoon haaksirikon syiden tutkimusten tulokset ja sen johdosta tehdyt johtopäätöksensä. Mainitussa haaksirikossa menetti kaikkiaan 16 merimiestä henkensä.

Vapauttaa laivan omistajat vastuusta

Lausunnossaan toteaa Demers, että omistajat ovat noudattaneet kaikkia lakien ja asetusten asettamia velvollisuuksia ja että heidät senvuoksi vapautetaan vastuusta.

Laivan ja sen miehistön menetys johtuu lastin huonosta sijoittamisesta, jossa sen huolehtimisesta vastuussa olleet ovat osottaneet välinpitämättömyyttä ja huolimattomuutta.

Sen johdosta on merioikeus katsonut välttämättömäksi julistaa laivan päällikön, kapteeni John McKayn lupakirjan mitättömäksi. Samoin ensimäisenä perämiehenä toimineen Osburn Stephen Longin lupakirjan. Sillä he ovat lyöneet tehtävänsä laimin ja tehneet virheitä sekä osottautuneet pätemättömiksi siihen vastuunalaisuuteen, mikä heille tehtäviensä perusteella kuului.

Merioikeus lausuu syvän myötätuntonsa hukkuneille.

Tuomitut tulevat valittamaan päätöksestä

Owen Sound, Ont., lokak. 30. — Manasoon uppoamisen tutkimuksen johdosta haaksirikkokomissioneerin antamasta päätöksestä tulevat syyllisiksi havaitut entinen kapteeni McKay ja perämies Long valittamaan, jos se on mahdollista.

Manasoon päällikkönä aikaisemmin toiminut kapteeni Charles B. Hardy ilmottaa haaksirikkokomissioneerin päätöksen olevan oikean, mutta lisää, että laiva oli kelvoton merenkulkuun, laivan runkoon ja yläkannelle tehtyjen lisäys- ja korjaustöiden johdosta.

Kun mainitut korjaustyöt olivat aikanaan tarkastetut ja hyväksytyt, niin ei haaksirikkokomissioneeri ole kiinnittänyt asian siihen puoleen huomiota, vaikka mainitut korjaukset hyväksynyt virkailija on ilmeisesti tehnyt myös itsensä syypääksi kykenemättömyyteen virassaan.

Englannin ja U. S:n laivastokilpailu

Baldwin koettaa uskotella, ettei ole olemassa kilpailua merivarustusten alalla

LONTOO, lokak. 28. — Puhuessaan perjantai-iltana Albert Hallissa, selitti pääministeri Baldwin, että Yhdysvalloissa esiintyy valitettavia epäluuloja Englantia kohtaan, väittäen niitä perusteettomiksi, sillä Englanti Baldwinin vakuutusten mukaan haluaa rauhaa, eikä kilpaile Yhdysvaltojen kanssa laivastorakennustoiminnassa.

Baldwin kiitti Kelloggin sopimusta ja jatkoi puhettaan rauhanrakkautta teeskentelevillä lausunnoilla, sanoen, että viimeinen sota nostatti pinnalle ihmisessä olevan eläimellisyyden, ja että sodan uudelleen puhkeaminen uhkaisi koko valtion olemassaoloa. Näin puhui hallituksen päämies, joka on vastuussa kuuluksi tulleesta salaisesta laivastosopimuksesta, jonka vapaamielinen porvarillinen mielipide on arvostellut muodostuvan kompastuskiveksi kaikille tuleville aseistariisumisneuvotteluille.

— Bulgarian asukkaista on 79 prosenttia maanviljelevää väestöä.

— Yhdysvallat ovat tunnustaneet Albanian uuden kuningaskunnan.

Turkin parlamentin 200 jäsentä ovat määrätyt menemään valitsijapiireihinsä opettamaan uusia aakkosia.

Opettajat vastustavat vallitsevia koulumenetelmiä

Muuan Albertan opettajain järjestön lausunto

EDMONTON, Alta. — (FP) — Albertan opettajain liiton kasvatuskomitea on julkaissut seuraavan lausunnon niistä epäkohdista, joita "joukkotuotantomenetelmät" aikaansaavat kouluissa:

"Nykyinen koulumenetelmä vaikuttaa tasaisesti toimivan suuren kasvatuskoneiston tavoin pikemmin, kuin yksilön opettajana.

"Joukkomenetelmäin tähden tuottavat opettajat ja koulut kaavaan valettuja tuotteita, poikia ja tyttöjä, jotka voivat vastata tehtyihin kysymyksiin kaavamaiseen tapaan standardisoidulla nopeudella ja tarkkuudella. Hyvin vähän on tehty käsitelläkseen tärkeätä kysymystä oppilaiden suojelemisesta joukkotuotantomenetelmäin vaaroilta.

"Opettajat itse, ollen opettajina osana koneistosta, kärsivät ehkä enemmän arkuuden ja alotekyvyn puutteen vuoksi, kuin kyvystä seurata vakiintunutta koulujärjestystä. Tutkimuksia ja kokeiluja, joiden tarkoituksena olisi riittävän yksilöllisen ohjauksen järjestäminen koulujärjestelmään, olisi edistettävä, jotta löydettäisiin oikea vastamyrkky joukkotuotannon vaaroja vastaan."

Tämä ei näytä siis olevan kovin mairitteleva lausunto canadalaisesta koulujärjestelmästä. Siihen voitaisiin vielä lisätä paljon koulujen luokkaopetuksesta, oppilaiden harhaanjohtamisesta yhteiskunnallisissa asioissa jne.

'Daily Workerin' postikielto peruutettu

WASHINGTONIN POSTIHALLITUS OLLUT PAKOITETTU KUMOAMAAN NEW YORKIN VIRKAILIJAIN LAITTOMAN MENETTELYN

NEW YORK, lokak. 29. — Tämän päivän "Daily Worker" kertoo, että Washingtonin postihallitus on kumonnut New Yorkin postikonttorin päätöksen, olla postittamatta "Daily Workerin" vaalinumeroita. Tällainen sähköteitse saapunut määräys, jonka ylipostimestari Harry S. New oli allekirjoittanut saapui eilen Washingtonista, ja sadattuhannet kappaleet lehden Californian painosta ja muita ylimääräisiä numeroita on määrätty kuljetettavaksi postilaitoksen välityksellä toisen luokan tavarana.

Postihallitus kehoittaa New Yorkin postikonttoria ottamaan lehdet vastaan toisen luokan paunamaksun perusteella. Samalla luitenkin liitetään lisämääräys, jota vastaisuudessa voidaan tulkita mielin määrin, kun postivirkailijat haluavat ryhtyä jollakin verukkeella jarruttamaan lehden kuljetusta. Nyt tapahtunut seisaus lehden kuljetuksessa on luonnollisesti tuottanut suurta haittaa Workerspuolueen vaalipropagandalle, jonka harjoittamisessa lehdellä on erittäin suuri merkitys nyt vaalien viime päivinä. Kaiken lisäksi on keskeytyksestä tullut melkoista taloudellista vahinkoa, joten lehden on täytynyt kääntyä työläisten puoleen avunpyynnöllä.

New Yorkin postivirkailijain törkeän edesottamisen peruuttaminen osoittaa, että hallitus on kuitenkin katsonut parhaaksi olla ottamatta päälleen vastuuta mainitusta rikollisesta teosta.

JUNAT AJANEET YHTEEN SKOTLANNISSA

Lockerbie, Dumfries, Skotlanti, lokak. 29. — Neljä henkilöä surmautui ja kolme loukkautui, kun Lontoosta Aberdeeniin menevä matkustajajuna törmäsi tavarajunaan täällä viime viikon lopulla. Molempien junien veturit suistuivat kiskoilta, ja ajoivat alas ratavallilta. Veturien miehistö surmautui ja kolme matkustajaa loukkautui.

MYRSKY MERELLÄ

Vancouver, lokak. 27. —Victoriaan odotetaan tänään saapuvan Ocean Transport Companyn höyrylaiva "Choyo Maru", joka joutui kokemaan ankaran myrskyn 1,000:n mailin päässä rannikolta. Kolmas perämies hukkui ja useita merimiehiä loukkaantui. Laivan lasti oli siirtynyt toiselle laidalle ja laiva vaarallisesti kallistunut, jolloin laineet olivat huuhtoneet komentosillan mereen.

Osuuskaupan rakennustyöt alotettu Kirkland Lakella

TULEE TIMMINSIN OSUUSKAUPAN HAARALIIKKEEKSI

KIRKLAND LAKE, Ont., lokak. 30. — Osuuskaupan perustamishankkeet ovat täällä edistyneet niin pitkälle, että viime perjantaina ryhdyttiin kaivamaan osuuskaupan rakennuksen perustusta.

Osuuskauppa tulee Timminsissä toimivan Workers Co-operative of New Ontarion haaraliikkeeksi. Paikkakunnalla on yli sata henkilöä ryhtynyt osuuskaupan jäseneksi ja jäsenten keräämistä jatketaan edelleen, sillä tähän mennessä kerätty osuuspääoma ei vielä riitä kaupan toiminnan alottamista varten.

Jos kaikki toimenpiteet edistyvät suunnitelmien mukaan, niin saatanee kaupan toiminta alkamaan tulevan vuoden alkupuolella, mutta sen ehtona ilmotetaan olevan, että paikkakunnan kaikki suomalaiset kuluttajat saadaan ainakin aluksi mukaan. Myöhemmin luonnollisesti vedetään hankkeeseen myöskin muitakin kieliä puhuvia työläiskuluttajia.

Workerspuolueen vaalitaistelun tulokset

Puolueen ehdokaslista viety vaalilippuun 34:ssä valtiossa

PROVIDENCE, R. I., lokak. 29. — Workers(kommunisti)puolueen ehdokkaat on saatu asetetuksi Rhode Islandin valtion vaalilippuun. Tämä valtio on tunnettu "avoimen työpajan" valtiona, ja teollisuudenharjoittajilla on suuri vaikutusvalta. Työläisten järjestyneisyys on melkein alkuasteella, ja sen vuoksi 500:n nimen kerääminen vaaliasiakirjoihin tuotti melkoisia hankaluuksia työväen vaalikomitealle. Lisäksi asetti virkavalta kaikenlaisia esteitä, velvoittaen työväestön m.m. laatimaan erikoisanomukset allekirjoituksineen jokaista ehdokasta varten.

Rhode Islandin tultua mukaan, ovat kommunistien ehdokkaat viety nyt 34:n valtion vaalilippuun. Viime vaaleissa oli vain 14 valtiota, jossa kommunistisella työväestöllä oli omat ehdokkaansa valtion vaalilipussa. On siis tapahtunut voimakasta edistystä kommunistisen työväestön vaaliryntäyksessä vuoden 1924 vaaleihin verrattuna.

Vancouverin väkiluku lisääntynyt

Kaupungissa nykyään 344,160 asukasta

VANCOUVER, B. C., lokak. 28. — Suur-Vancouverin alueen väkiluku on lisääntynyt 109,000:lla hengellä eli n. 46 prosentilla viimeisten neljän vuoden aikana, ilmoitetaan paikallisten tilastolaskelmien mukaan. Kaupungin väkiluvuksi ilmoitetaan tätänykyä 344,160, verrattuna 317,185 vuodelta 1927 ja 255,000 vuodelta 1924.

Öljyä Manitoulin saarella

Eräästä kaivosta ilmotetaan saatavan sata tynnyriä päivässä

TORONTO, lokak. 30. — Noin kaksisataa vuotta on Manitoulin saarella tiedetty olevan öljyä, mutta vasta viime päivinä on sitä saatu runsaammin pulppuamaan. Manitowaning Oil Companyn kaivannosta ilmotetaan nykyään saatavan noin sata tynnyriä päivässä. Yhtiöllä on hallussaan valtauksia yli kahteen tuhanteen eekkeriin.

Farmarien ilmotetaan käyttäneen taloustarkotuksiinsa kaivetuista ja hyljätyistä reijistä saatavissa ollutta öljyä. Aikasempien porauksien perusteella ei ole päästy edullisiin tuloksiin, vaan ovat poraustyöt aina jääneet kesken. Nyt tavattu lähde on paras tähän mennessä tavatuista.

Rakennustyöläinen on surmaantunut

Toinen on loukkaantunut vaikeasti

TORONTO, lokak. 29. — Lauantaina putosi Eatonin rakennuksella kaksi työläistä nostolaitteesta sillä seurauksella, että toinen noin 65 jalkaa pudonnut 27-vuotias tshekkoslovakialainen Michael Chloyseikov kuoli tunnin kuluttua sairaalassa ja hänen työtoverinsa Ferdinand Jvoincak makaa tiedottomassa tilassa sairaalassa.

Suurteurastuksen päällikön kunnia on puhdistettu

KENRAALI SIR ARTHUR CURRIE SAA 500 DOLLARIA KUNNIAN PAIKKAAMISEKSI

TORONTO, lokak. 30. — Eilen iltapäivällä hyljättiin täkäläisen ylioikeuden vetoomusasioiden osastolla Port Hope Guiden toimittajien ja kustantajien, W. T. R. Prestonin ja F. W. Wilsonin anomus, uuden oikeudenkäynnin määräämisestä, canadalaisten Ranskassa olleiden maailmansodan aikuisten sotavoimien ylipäällikön, kenraali sir Arthur Currien kunnianloukkausjutussa mainittuja sanomalehtimiehiä vastaan, jotka selittivät päättyneen oikeudenkäynnin jälkeen saaneensa lisää todistusainehistoa.

Kenraali oli syyttänyt sanomalehtimiehiä siitä, että he olivat lehdessään väittäneet kenraalin määränneen canadalaisia sotilaita aiheettomasti teurastettavaksi vielä välirauhanteon päivänä Monsin jälleenvaltauksen yhteydessä.

Alempi oikeusaste tuomitsi kustantajat ja toimittajat maksamaan kenraalille 500 dollarin korvauksen kunnian paikkaamiseksi ja kun ylioikeus jätti aikasemman oikeudenkäynnin päteväksi ja kieltäytyi määräämästä uutta, niin jäi oikeuden päätös 500 dollarin korvauksesta edelleen voimaan.

Oikeudenkäynnin aikana todistettiin, että marraskuun 11 päivän aamuna oli vielä ammuttu, vaikka ei voitu todeta oliko löydetyt ruumiit ja haavottuneet seurauksena siitä tai edellisinä päivinä käydyistä taisteluista. Tuomittu korvaus on perin pieni, niin suuren sotaherran kunnian paikkaamiseksi.

Levackin ja Garsonin kaivannot saattanee joutua suljettaviksi

Seurauksena trustin mahdollisesta tuotannon järjestelystä

TORONTO, lokak. 30. — The Financial Post-niminen suurkapitalistien äänenkannattaja tietää kertoa Levackin ja Garsonin kaivantojen sulkemisen olevan mahdollisen kun nikkelitrusti tulee muodostettavaksi.

Asiantuntijat kertovat, että Creighton ja Froodin kaivannot riittävät tuottamaan tarpeeksi paljon nikkeliä, minkä mukaan tuotantoa pitää järjestellä, sillä nikkelillä ei ole niin suurta kysyntää kuin kuparilla. Kun Froodin kaivannoista saadaan etupäässä kuparia, niin pidetään ne tietenkin etukädessä käynnissä ja niiden lisäksi Creighton kaivanto, jossa on rikkainta nikkelimalmia.

Mitään lopullista tietoa ei asiasta vielä ole, sillä trustin muodostaminenkaan ei ole vielä tapahtunut muodollisesti, vaikka asia pidetään periaatteessa ratkaistuna.

Neljä herran palvelijaa on palanut

OTTAWA, lokak. 30. — Hullin läheisyydessä sijaitsevan St. Francois de Sallen koulun syttyessä varhain eilen aamulla palamaan, menetti tulipalon yhteydessä henkensä neljä harmaata nunnaa. Kun nunnien johtaja oli sairaana palavan rakennuksen kolmannessa kerroksessa, niin yritti kaksi naista pelastaa hänet, mutta eivät ehtineet kuin portaiden juureen, kun tuli yllätti ja liekit surmasivat heidät. Nunnien johtaja lienee palanut sairasvuoteeseensa. Neljäs nunna loukkaantui pahoin kun hyppäsi kolmannesta kerroksesta alas. Hän kuoli myöhemmin sairaalassa.

Herran palvelijoilla on ollut kurja kohtalo.

UHKAROHKEAT LENTOYRITYKSET

Curtiss Field, lokak. 27. — Kapteeni Lyon, joka oli mukana kuuluisassa Tyynenmeren lennossa San Franciscosta Australiaan, tulee huomenna lähtemään lennolle, jonka päämääränä on Bermundan saaret, 675 mailin päässä Atlannilla. Mukana on englentäjä Lancaster ja mahdollisesti australialainen naislentäjä Keith Miller. Lentokone on varustettu niin runsaalla polttoainemäärällä, että lentäjät voivat kääntyä takaisin jos eivät sattuisi löytämään saarten muodostamaa pientä täplää Atlannilla.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön etujen äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonalliselle nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Canadan uusi ammattijärjestö ja mondismi

Ensi maanantaina alkaa Torontossa Canadan uuden ammattijärjestön toinen vuotuinen konventsioni. Tämä uusi ammattijärjestö ei ole toimintaansa eikä menettelytapoihinsa nähden riippuvainen Yhdysvaltain työväenliitosta, kuten vanhempi ammattijärjestö, vaan on täysin canadalainen, muutamissa suhteissa patriootinen järjestö. Kuitenkin syyttää vanhan ammattijärjestön johto uutta ammattijärjestöä punaisuudesta, kommunistisuudesta. Soisimme kernaasti, että tuo syytös olisi totuudenmukainen. Mutta kun asiaa lähemmin tutkimme, niin huomaamme, että se ei pidä kutiaan, että se on summamutikassa, todennäköisesti ammattikateudesta singahutettu.

Liittohallituksen työviraston vuosittain julkaiseman, Canadan työväenjärjestöjä koskevan raportin mukaan kuului uuteen ammattijärjestöön viime vuoden lopussa kaikkiaan kaksitoista ammatti- ja teollisuusliittoa, joiden yhteisen jäsenmäärän ilmotetaan kohonneen noin 46,000:een. Näistä liitoista on suurin O. B. U., missä hallituksen raportin mukaan kuului pitäisi olla noin 19,000 jäsentä. Mutta ne lienevät vain "paperijäseniä", sillä kukaan ei pysty osottamaan, missä O. B. U:lla olisi suurilukuisia, elinvoimaisia järjestöyksikköjä. Näin ollen jää Canadan uuden ammattijärjestön suurimmaksi perusjärjestöksi Canadan rautatietyöläisten veljesliitto, mihin viime vuoden lopulla kuului noin 14,000 jäsentä, jotka eivät omaa erittäin korkeaa ammattitaitoa. Canadan rautatietyöläisten veljesliittoa voidaan siis hyvällä syyllä nimittää uuden ammattijärjestön selkärangaksi.

Päästäksemme selvyyteen siitä, onko Canadan rautatietyöläisten veljesliitto punainen vaiko isänmaallinen järjestö, lainaamme erään kappaleen sen virallisen kuukausijulkaisun, *Canadian Railroad Employees' Monthlyn* viime kesäkuun numeron toimituspalstoilta, kirjotuksesta *Oikeutettua yhteistoimintaa.* Siinä sanotaan muun muassa:

"Vuosiraportissaan vuodelta 1927 rautatieministeriölle sir Henry Thorton huomauttaa seuraavaa:

"'Vaikka Canadan kansallisten rautateiden liike on yleensä ollut tyydyttävää, niin siitä huolimatta tunnuu siltä, että vielä on olemassa mahdollisuuksia entistään suuremman liikenteen hankkimiselle ja että jokainen yhtiön palveluksessa oleva työläinen on edelleen mobilisoitava hankkimaan lisää liikennettä yhtiön radoille. Yhtiön asioissa ei ole mikään muu seikka sen tärkeämpää, kuin jatkuva ja tarmokas toiminta yllämainittuun suuntaan.'

"Tuota lausuntoa saattaa Canadan rautatietyöläisten veljesliitto oikeutetusti kannattaa. Tuon rautatien palveluksessa olevain työläisten hyvinvoinnin täytyy näet riippua sen 'ansiokyvystä', mikä etupäässä pohjistuu kuljetetun rahdin paljouteen, sillä muut seikat, kuten esim. huolellinen liikkeenhoito, pidetään asiaan kuuluvina. Näin ollen tulisi jokaisen työläisen koettaa parhaansa mukaan parantaa yleisölle annettavaa palvelusta ja lisätä yhtiön kaikkien ratain liikennettä.

"Canadan kansalliset rautatiet ovat näet Canadan kansan omaisuutta, vaikka kohta ne ovatkin varsin suurten kiinnitysvelkain alaisia. Puheena oleva rautatiejärjestelmä on verrattain suurmerkityksellinen esimerkki yhteisomistuksesta koko maailmaa käsittävässä mittakaavassa, ja, koska me täydellisesti uskomme yhteisomistukseen, on meille sekä teoreettisesti että käytännöllisesti edullista saattaa Canadan kansalliset rautatiet menestymään hyvin kaikissa suhteissa. Canadan kansallisten rautateiden palveluksessa olevain järjestömme jäsenten luulisi siis tahtovan nähdä tuon yhtiön kukoistavana, ei vain siksi, että he ovat sen palveluksessa, vaan siksi, että he ovat Canadan kansalaisia. Sitäpaitsi meidän veljesliittomme on kokoonpanoltaan sekä canadalainen että kansallinen, ja näin ollen loogillinen liitto itsekullekin Canadan kansallisten rautateiden palveluksessa olevalle työläiselle."

Tuntuuko tuo lainaus punaiselta? Ei suinkaan! Päinvastoin se on erinomainen ylistyslaulu mondismille, työn ja pääoman väliselle yhteistoiminnalle. Siinä puhutaan "kansasta" ja "yhteisomistuksesta" täysin porvarillisessa ymmärryksessä. Sen mukaan tulee Canadan kansallisten rautateiden palveluksessa olevain työläisten, jotka ovat Canadan rautatietyöläisten veljesliiton jäseniä, koettaa entistään tehoisemman hiestyksen avulla tehdä rahtimaksujen alentamisen ja entistään suuremman liikenteen hankkimisen mahdolliseksi, että Downing-kadun, Lontoossa, ja James-kadun, Montrealissa, rahakuninkaat saisivat säännöllisen riistosaaliinsa, voitto-osinkonsa tuohon rautatiejärjestelmään kiinnittämistään rahoista. Ja kun tuon veljesliiton jäseniä kehotetaan edistämään omaa riistämistään siksi, että he ovat Canadan kansalaisia, niin semmoinen on äärimäistä yltiöisänmaallisuutta, mikä vetää vertoja Mooren, Greenin, Thomasin y.m. eri maista löytyväin ammattiliiton liikkeen patavanhoillisten johtajain isänmaallisuusinnolle.

Kaikeksi onneksi kuuluu Canadan uuteen ammattijärjestöön todella kumouksellisiakin liittoja — puutavaratyöläisten liitto, kaivostyöläisten liitto, y.m. Epäilemättä tulevat näiden kumouksellisten liittojen edustajat kohtaamaan verrattain lujan taantumuksen muurin ensi viikolla alkavassa uuden ammattijärjestön konventsionissa. Siellä on tuota luokkain välisen yhteistoiminnan saarnaavaa oppia, mondismia, käytävä tarmokkaasti ja systemaattisesti vastustamaan. Sen tehoisuus riippuu siitä, lähettääkö itsekukin kumouksellinen järjestö mahdollisimman monta edustajaa tuohon konventsioniin.

Uudesta ammattijärjestöstä ja kaikista sen perusjärjestöistä on tyyten kitkettävä pois luokkain välisen yhteistoiminnan harhat; siitä on muodostettava Canadan työväenluokan taistelujärjestö; sen siipien alle on koottava Canadan sekatyöläisten suuret, järjestymättömät, ankarimmin riistetyt, mutta luonteeltaan kumoukselliset joukot; siihen ei saa pesiytyä mondismin, työn ja pääoman välisen yhteistoiminnan aate.

240 dollarin päiväpalkka

Northern Pacificin (Yhdysvalloissa) presidentti Charles Donelly oli joku päivä sitten pikku käräjillä, nim. hätätilakomissionin kuulusteltavana Chicagossa ja selitti, että jarrumiehet tulevat vallan mainiosti toimeen $4.84 päiväpalkalla, jonka hän heille maksaa. Itse Donelly saa noin 240 dollaria päivää kohden; yleensä on tunnettua että hän saa 60—70,000 dollaria vuodessa. Hän suo itselleen kuukauden loman vuosittain. Jos ei ota huomioon hänen golfipeluussa kuluttamaansa aikaa sekä lomaa, hän tekee työtä (on toimistossa teettämässä muilla työtä) 175 päivää vuodessa, enintään kuusi tuntia päivässä, jos koskaan. 240 dollaria päivässä tekee 66,000 dollaria vuodessa. Jarrumies, joka tekee 8 tuntia päivässä työtä kuusi päivää viikossa, saa tuolta ajalta 29.04 dollaria. Samaan aikaan Donelly ei lainkaan ujostele maksaa itselleen 40 dollaria tunnilta, eli yhden kolmasosan enemmän tunnilta kuin jarrumiehet saavat viikolta!

Osuustoiminta

Sudburyn työläisten rakennusosuuskunta

Puhutaanpas nyt siitä rakennusosuuskunnasta aivan tosissaan. Kolmas myyntiviikko on nyt päättynyt. Kolmen viikon aikana saavutetut tulokset osottavat myydyn 30 osaketta. Tällä tuloksella ei vielä voida ylpeillä. Parempipalkkaiset miehet ovat osottaneet vielä tähän mennessä kylmäkiskoisuutta koko hommalle. Toiselta puolen taas voimme todeta, että useat pienipalkkaiset palvelustytöt ovat ostaneet osuuden. Jotkut kuulemma pelkäävät menettävänsä rahansa tässä yrityksessä, vaikka eivät ole vielä rahojaan siihen sijoittaneet, emmekä usko heidän sitä tekevänkään, sillä sellaiset ihmiset, jotka uskovat menettävänsä rahansa työläisten omissa yrityksissä, kuljettavat rahansa mahdollisimman pian kaikenlaisille keplottelijoille, joiden takana ne varmasti pysyvät tallella.

Me emme pakota ketään ostamaan näitä osuuksia,—mutta me asetamme teidän vastattavaksenne eräitä kysymyksiä: Haluatteko, että Sudburyyn saadaan työläisiä varten kunnollinen, tilava ruokala, joka kykenee palvelemaan mahdollisimman hyvin sekä paikkakunnalla olevia, että liikkuvia työläisiä? Vai haluatteko, että pieni asiaan innostunut joukko rakentaa sellaisen ruokalan kuin kykenee pienenä joukkona saamaan jonnekin sivukadulle? Te nyt kaikki tunnustatte, että tuolla tavalla ei saada käytännöllistä ruokalaa. Ja myöskin tunnustanette, että tuolla pienellä joukolla olisi oikeus asettaa teidän päällenne velvollisuudet jossain toisessa muodossa, silloin kuin teidän haluttaa saada kunnollinen annos kunnollista ruokaa, jos te nyt kieltäännytte täyttämästä velvollisuuttanne. Kuuluuko kenellekään oikeuksia ilman velvollisuuksia?

Mitkä ovat sitten ne rahanmenettämismahdollisuudet?

Nykyinen osuusruokalan omaisuus tekee 50 dollaria jäsentä kohden. Tämä 50 dollaria on ansaittu kahden ja puolen vuoden toiminta-ajalla, kahden dollarin sijoitusta vastaan. Kukaan ei teistä halunne väittää, että olisitte maksaneet osuusruokalan hoidosta senttiäkään enempi, kuin mitä olisi täytynyt maksaa yksityisille ruokalan pitäjille. Monet niistä, jotka eivät ole tuota kahden dollarinkaan uhrausta tehneet, ovat olleet valmiita puhumaan tuota pikku voittoa vastaan ja olisivat mielellään ottaneet sen takaisin alennetussa ruuan hinnassa. Nyt me kuitenkin kykenimme asettamaan 1,000 dollaria pohjarahaksi rakennusrahastoon. Tuon summan kokoonsaamiseksi olisi ehkä tarvinnut piiskailla järjestötoiminnassa vastaan hangottelevia luonteita kuukausikaupalla. Yksityinen ruokalanpitäjä olisi tietysti ostanut tuolla rahalla auton. Eipä teillä olisi mitään sitä vastaan, sillä se olisi ollut hänen rahaansa. Tämä pitäisi todeta kenelle hyvänsä kannattaako osuusliikkeiden hyväksi uhrata mitään, vai kannattaako ostella komeita autoja yksityisille liikemiehille?

Mitenkä yleensä järjestöt syntyvät?

Järjestöjen syntyminen on aina ollut riippuvainen pienestä etujoukosta, joka on nähnyt järjestön tarpeellisuuden ja sen perusteella lähtenyt luomaan järjestöä. Koskaan ei joukko kokonaisuudessaan joukkona ole ollut aktiivinen joukkoetujen puolesta. Jokainen kuitenkin pyrkii olemaan aktiivinen oman yksilöedun puolesta; tässä vain tarvitaan hiukan kirkastaa näköaistiaan ja tehdä se huomio, että työläisten järjestötoiminnassa, silloin kun järjestö järjestönä hyödyttää joukkoja joukkona, niin selviöksi jää, että jokainen tuohon joukkoon kuuluva jäsen on hyötynyt hänelle kuuluvan osan. Monessa tapauksessa järjestyneen joukon saavutukset hyödyttävät järjestön ulkopuolella oleviakin. Miksi siis aina pitäisi odottaa, että tuo pieni etujoukko uhraa ja työskentelee suuremman joukon hyväksi? Eikö jokainen voi kantaa kuorman osaltaan. On mainittu keskusteluissa, tämän homman yhteydessä, että kun toimihenkilöt sijoittavat siihen ensiksi joitakin satoja dollareita mieheen, niin sitten se lähtee alkuun. Sellainen juttu ei kestä analyysia. Ensiksikään työläisillä ei ole satoja dollareita sijoittaa mihinkään, mutta jokainen työssä oleva työläinen voi tehdä 25 dollarin sijoituksen kahden kuun aikana. Ja miksi juuri voitaisiin vaatia erikoista uhrausta niiltä henkilöiltä, jotka poikkeuksetta uhraavat jokaisen leipäpalansa ostosta ylijääneen sentin järjestöilleen.

Mitä on osuusliike liikkeenä?

Jokaiselle täytyisi olla selviö se yksinkertainen tosiasia, että työläisjoukon joukkona itsensä nylkeminen, on sula mahdottomuus. Jos liikkeessä syntyy ylijäämää silloin, kun yleistä hintatasoa seurataan, niin luo tämä ylijäämä joukko-omaisuutta, joka voidaan käyttää palvelemaan joukon tarpeita. Siis kaikki mitä joukko maksaa omassa liikkeessään, niin sen se myöskin perii itse. Siis itsensä nylkeminen ei käy päinsä. Me aikaisemmin mainitsimme mitä yksityinen liikkeenharjoittaja mahdollisesti tekee voitoillaan. Meillä ei kuitenkaan ole siihen mitään sanavaltaa, vaikka olemmekin tuon voiton aiheuttaneet käyttämällä hänen liikettään; voitto kuitenkin on hänen yksityisomaisuuttaan ja hänellä on oikeus menetellä sen kanssa niinkuin haluaa. Osuusliikkeessä me määräämme mitä me teemme voitoilla, sillä se on meidän joukko-omaisuutta. Mitään liikettä ei kuitenkaan voida alkaa ilman pääomaa. Siis osuusliikkeessäkin täytyy tehdä pieni uhraus pääoman kokoon saamiseksi. Voiko tuota pikku sijoitusta yleensä nimittää uhraukseksi? Tämä pikku sijotus useinkin tehdään tarpeen pakottamana, kun yksityisten liikkeiden ryöstötoimintaa ei enää jakseta sietää. Ja tämä sijotus tulee takaisin, huomaamattoman pienessä ajassa, sen kautta, että on saavutettu kontrolli yksityisten harjoittamaa nylkemistä vastaan. Mutta tämä voitto tulee todellakin huomaamatta, sillä suurin osa ihmisistä ei huomaa sitä voitoksi, että on kyetty estämään hintain keinotekoinen nostaminen ja laadun huonontaminen. Tämä voitto kuitenkin on kaikista voitoista tärkein, sillä se hyödyttää työläisiä kokonaisuudessaan joukkona käyttivätpä he sitten osuusliikettä tai ei.

Tässä on nyt lausuttu kirkkaita totuuksia, jotka pitävät paikkansa nyt ja tulevat aina pitämään. Me saamme hävetä 150 miestä käsittävänä joukkona, jollei me saa mitään aikaan tässä ruokalakysymyksessä. Jos meidän täytyy rahanpuuteen takia siirtyä jonnekin sivukadulle ja rakentaa sinne jonkinlainen ruokala-purtilo, niin olemme saamattomia nahjuksia. Nyt jokainen ruokailija ostamaan osuus. Joka ei voi koko summaa sijoittaa yhdellä kertaa, voi sen tehdä pienemmissä erissä. Viiden dollarin erissä maksamalla, tulee tuo pikku velvollisuus suoritettua aivan huomaamatta.

YKSI JÄSEN

Timminsin osuuskauppa

Timminsin Osuuskaupan puolivuosikokous pidettiin S. J. Timminsin osaston talolla viime syyskuun 16 pnä, alkaen kello 10 aamulla. Kokouksen avasi sihteeri N. D. Thatchuk, ehdottaen valittavaksi puheenjohtajan. Puheenjohtajaksi valittiin J. Welsh. Seurasi nimihuuto ja valtakirjain tarkastus, joka osotti, että edustettuina olivat Timminsin suom. poikatalo, Ukrainia Klubi, Kroatian Klubi, agitatsioni- ja propagandakomitea, naisjaosto, Ansonvillen osuuskauppa, sekä Kirkland Lakelta Kalle Valli ja Anton Järvi. Edustusoikeudet kaikille hyväksyttiin. Nimihuudossa ilmeni, että 350:stä osakkeenomistajasta oli saapuvilla noin 125. Osanotto olisi saanut olla runsaampikin. Mutta syy ei ollut ainakaan siinä, etteikö kokouksesta olisi kylliksi ajoissa ilmoitettu, sillä kokouskutsu oli lähetetty siksi ajoissa, että jokaisen olisi pitänyt se tietää. Jokaisen jäsenen velvollisuus on käydä osuusliikkeen kokouksissa keskustelemassa yhteisen liikkeen asioista, koettamassa mahdollisia epäkohtia ja puutteita korjata kukin omalta kohdaltaan.

Liikkeenhoitaja luki liikkeen tiliselostuksen, jonka oli laatinut valtion luvalla toimivat tilientarkastajat. Tiliselostuksesta ilmeni, että tammikuun 1 päivästä 1928 elokuun 30 päivään 1928 liikkeen liikevaihto nousi 280,007.74 dollariin. Ensimmäisiltä 14:sta kuukaudelta, kun liike aloitti toimintansa, oli liikevaihto marraskuun 3 päivästä 1926 joulukuun 31 päivään 1927 291,476.14 dollaria, joten huomaamme, että liike on edistynyt hyvin. Liikevaihto pyrkii nyt puolta lyhemmässä ajassa melkein yhtä korkealle kuin liikkeen alkuaikoina. Syyskuun myynnit nousivat 38,600.05, joka on korkein saavutus liikkeen olemassaoloajalla, osottaen se säännöllistä asteettain nousua. Tämän vuoden päämääräksi asetimme 425,000 dollarin liikevaihdon ja näyttää, että sen rajapyykin helposti sivuutamme. Ensi vuoden päämääräksi voimme panna puolen miljoonan liikevaihdon saavuttamisen, varsinkin jos saamme Kirkland Lakelle sivumyymälän.

Timminsissä oleva päämyymälä on ollut uudessa liikerakennuksessa jo keväästä saakka. Myymälä onkin tilava, miellyttävästi sisustettu ja, voi huoletta sanoa, siistin ruokatavarakauppa kaupungissamme kuin yksikään toinen. Liike onkin tämän johdosta saanut laajan kannatuksen niin englannin- kuin muunkin kielisten keskuudessa. Kalusto on jo oma ja lyhennetty myöskin huomattavasti velkaakin. Kun toinen vuodenvaihde vierii ohitsemme, niin voimme osuuskauppamme liikerakennusta silmäillä aivan omanamme.

Vireellä olleesta sivumyymälän perustamisesta Kirkland Lakelle ja hankkeen nykyisestä vaiheesta selosti Kirkland Laken edustaja Anton Järvi, ollen varustettu sellaisilla eväillä, että takaavat liikkeen myynnin siellä noin 12,000 dollarin vaiheille kuukaudessa. Tontti heillä on jo ostettuna hyvältä paikalta ja käsillä muutamia satoja alkuvalmisteluja varten. Kokous päätti, että jos Kirkland Laken toverit voivat saada kaupalle huoneuston, niin Timminsin Osuuskauppa panee tavaravaraston sisälle. Asia aiheutti muuten vilkkaan ajatusten vaihdon, jäsenistön ollessa sataprosenttisesti sitä mieltä, että koska siellä kerran on hyviä edellytyksiä osuusruokalan menestymiselle, niin miksei silloin myöskin osuuskaupalle. Lähempi järjestely asiasta jäi johtokunnan huoleksi.

Ansonvillen Osuuskaupan edustaja oli kokouksessa läsnä selostaen, että mainittu osuuskauppa olisi halukas yhtymään Timminsin Osuuskauppaan. Edustaja selosti, että kaupalla on liikevaihto nykyisin noin 5,000 dollaria kuukaudessa, selostaen samalla myöskin tilisaatavien suuruutta y.m. liikettä koskevia asioita. Yhdistämisasia on ollut jonkun aikaa jo viereillä johtokuntien välillä. Liikkeenhoitaja selosti, että on ollut parikin kertaa tarkastamassa Ansonvillen Osuuskaupan asemaa. Ja yleensä on huomattu, että paikkakunnalla ei ole muokattua maaperää suuremmassa määrin osuustoimintaliikkeelle, ja että on mahdoton Timminsin Osuuskaupan saada siellä olevaa liikettä jaloilleen, ellei paikallinen jäsenistö pönkitä omaa liikettään ja auta omaa lehmää ojasta. Kokous ei alkanut asiasta pitemmälti keskustelemaan, koska tiliraportistakaan ei ilmennyt todellista kuvaa liikkeen tilanteesta. Johtokunnalle jätettiin valtuudet toimia siihen suuntaan, että lähettää pari edustajaa sekä liikkeenhoitajan tekemään inventarion ja ottamaan selvää liikkeen asemasta ja auttaa vointinsa mukaan Ansonvillen tovereita saamaan osuustoiminnallisen yrityksensä jaloilleen.

Kaupan käteispohjalle järjestämisestä sitä piisaa puhetta. Toivottavasti kuitenkin saadaan aikaan tämä välttämätön uudistus, joka samalla on välttämätön eritotenkin taloudelliselta kannalta katsoen. Asia jätettiin vuosikokouksen ratkaistavaksi.

Agitatsionityön tehostamiseksi johtokunta oli suunnitellut tilata muutamia satoja kappaleita "Pyramid Builder"-lehteä ja jakaa niitä englanninkielisten keskuuteen. Myöskin johtokunta ehdotti ostettavaksi monistuskoneen, jonka avulla nopeasti voitaisiin painaa lehtisiä eri kielillä. Kokous hyväksyi johtokunnan esitykset ja päätettiin monistuskone tilata heti.

Agitatsionikomiteaan valittiin O. Keivonen, V. Vainio, H. Tynjälä, I. Mäenpää ja Hilma Valo. Samalla velvotettiin kaupan henkilökunta ottamaan osaa agitatsionityöhön. Toivottavasti uusi komitea huolehtii tehtävistään paremmin kuin entinen, joka otti esim. kesäloman aivan kirjaimellisen tarkasti ja unohti työn tärkeyden ja kauniit suunnitelmat paperille. Ja niin kävi, että agitatsionikomitealta ei saatu kuulla raporttia. Lepo on hyvä, sanotaan, mutta sitä ei saisi kuitenkaan muodostaa kovin pitkäaikaiseksi nyt valitunkaan komitean. Alkanut uusi toimintakausi kutsuu ja uudet tehtävät vaativat uusia ponnistuksia. Se asettaa itsekullekin varsin tärkeitä tehtäviä ja sentähden on tärkeä muistaa, että suoritamme työmme onnistuneesti, koetamme tehdä osuustoiminnallista työtä kykyjemme ja vointimme mukaan, jakaa tehtävä kullekin miten kukin leiviskÖitään käyttää. Näin ollen työmme muodostuu opiksi ja huviksi myöskin itsellemme ja voimme olla apuna monilla tärkeillä rintamilla.

Agitatsionikomitealla onkin jo täysi höyry päällä. Parhaillaan valmistetaan oikein kansainvälistä Osuuskaupan vuosijuhlaa, joka tullaan pitämään marraskuun 4 päivänä suomalaisella haalilla ja tietysti arvokkaalla ohjelmalla. Tullaan tarjoamaan aivan vapaasti syötävää sekä sitä kuuluisaa "Red Star"-kahvia, jonka maun suomalaiset tuntevat parhaimmaksi. Tilaisuuden onnistumiseksi vielä voimme käyttää uutta monistuskonetta ja painaa lehtisiä, jotka sisältävät osuustoiminnallisia kirjotuksia.

Matty Johnson.

LENIN-PATSAS

Lenin saapui lukitussa vaunussa porvarislehdissä suuren rattoisuuden vallitessa, kirjoittaa muuan pohjoismaalainen ylioppilasvaltuutettu. Hän saapui Ruotsin ja Suomen kautta Pietariin, ja astui junasta Suomen asemalla. Piti aseman edustalla panssariautosta puheen, joka tavallaan muodosti uuden maailmanhistoriallisen kauden alun. Tuo puhe olisi saanut jokaisen sosdem. ministerin tuntemaan kylmiä väreitä selässään. Puhe, josta uhoi palavaa vihaa porvaristoa, sotaa ja menshevistisiä sosialipatriootteja kohtaan — vihaa, joka oli leimunnut vuosikymmenien maanpaossa. Puhe, jossa ei kosketeltu "kohtuullisia neuvotteluja" ja toivottu sosdem. ministerejä, vaan joka oli marraskuun vallankumouksen ja proletariaatin diktatuurin ennustus.

Joitakin kuukausia sen jälkeen oli kaikki toteutettu — mitä ei yksikään tavallinen ihminen olisi pitänyt mahdollisena.

Muutamien harvain vuosien kuluttua oli Leninin elämänliekki sammunut. Titaani oli murskautunut valtaisen uudisrakennustyön painosta. Mutta ei ennen kuin työlle oli laskettu vahvat uransa jotka tulisivat aina todistamaan hänen voimakkaista luovista käsistään.

Ja nyt, jolloin Neuvostoliitto ottaa riuskoja askeleita taloudellista riippumattomuutta kohti, seisoo hänen patsaansa paikalla, missä hän ensi kerran puhui — kaupungissa, joka nyt kantaa hänen nimeään kestävänä symboolina sitä, että tämä valtaisa maa jatkaa hänen viitoittamallaan uralla.

Patsasta voidaan tuskin kutsua kauniiksi. Se vaikuttaa ensi hetkellä suunnattomalla suuruudellaan ja painollaan, joka moninkertaistuu vähäpätöisen asemarakennuksen taustaa vastaan. Niin, patsas vaikuttaa jopa raa'an voimakkaalta.

Mutta sitä mukaa kuin oppii lähemmin tuntemaan Leningradia, älyää myös paremmin tätä patsasta. Leningrad oli vallankumouskaupunki ennen muita ja kantaa vieläkin syviä jälkiä siitä. Hätä — ja sisällissotavuosien merkit ovat täällä huomattavammat kuin Moskovassa. Mikä on aivan luonnollista. Pääkaupungin muutosta on johtunut, että Leningrad on lyöty jossain määrin laimin mitä sen ulkoasuun tulee. Mutta juuri sen vuoksi saa Leningradissa selvemmän vaikutuksen siitä mitä taistelu on maksanut.

Patsas tekee unhottumattoman vaikutuksen. Lenin seisoo ylhäällä panssaritornissa voimakkaana, vapaana, talttumattomana. Toinen käsi kainalokuopassa, toisella viittaa hän kansanjoukkoa kohti. Mutta tämä mies ei ole sama Lenin, jota nyt yleisesti muistellaan ja kunnioitetaan. Ei maailman ensimäisen proletaarivaltion suuri kiistämätön johtaja. Tämä mies tässä on vielä ajojahdattu, maanpakolais-Lenin, mies, joka turhaan oli singahuttanut katkerat syytöksensä maailmansotaa vastaan, joka riehui parhaillaan. Mies, jonka jopa toverinsa, länsimaiset sosdemit hylkäsivät, mutta jota ei silti sen vähemmin pelätty. Mutta myös mies, joka on horjumaton voitonuskossaan ja valmis väsymättömään taisteluun. Ja on aivan kuin koko patsasasenteesta näkisi, miten tämän miehen viisaus ja vakaumus on herättänyt vastakaikua kansanjoukoissa.

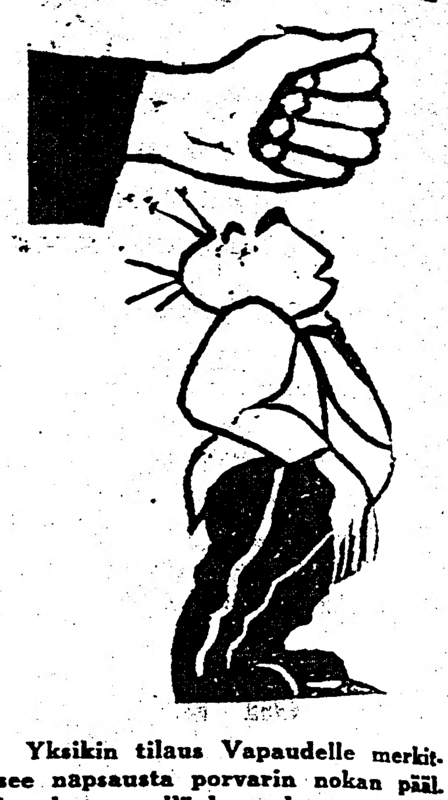

Yksikin tilaus Vapaudelle merkitsee napsausta porvarin nokan päälle, kuten ylläoleva kuva osottaa. Koeta siis, lukijani, puolestasi antaa vaikkapa vain yksikin hyvä mälli porvarin viinanenälle, hankkimalla Vapaudelle uusia tilaajia.

Montrealin uutisia

TANSSIT

Iloiset tanssit taasen tulee viettämään osaston huvitoimikunta Stanley-haalilla torstaina ja lauantai-iltana. Koettakaapas jokainen silloin astua Stanley-haalille päin ja siellä sitten tekemään sieviä liikkeitä.

TAASKIN MENI MYTTYYN

Osastolla oli paljon toiveita saada itselleen hyvä ja sopiva paikka toimintahuoneekseen nykyisen tilalle, mutta meni kuitenkin kaikki taasen myttyyn, sillä kaupunginhallitus ei antanut lupaa paikasta, mikä oli vuokrauksen alainen, muodostaa yleistä haalia, ainakaan toistaiseksi. Montrealissa on, jos missään vaikea saada ajanmukaista ja käytännöllistä huoneustoa, ei ainakaan suomalaisen asutuksen läheltä. Vaikka näin kävikin taasen tällä kerralla, niin pitää vain siitä huolimatta toimintaa lisätä, sillä silloin meillä on mahdollisuus ottaa vaikka valmis haaliksi tehty paikka, kun on vain tarpeeksi joukkoa homman takana.

KUOLLUT

Hanna Kalaoja kuoli täällä General sairaalassa lokak. 25 päivän iltapäivällä. Hanna Kalaoja oli kotoisin Suomesta, Säräisniemeltä, Oulun läänistä, ja oli ollut tässä maassa vasta 8 kuukauden vaiheilla. Kuollessaan oli hän parhaassa ijässä, tuossa kahdenkymmenen vaiheilla. Hän sairasti ensin muutaman viikon kotonaan sukulaistensa luona ja sitten 5 päivää sairaalassa, jossa suurimman osan ajasta oli tunnottomana.

MAJURI HOUDE VOITTI

St. Maryn alueella, josta oli vaalit Quebecin lainlaatijakunnan paikan täyttämisestä, voitti majuri Houde vastaehdokkaansa Lagarden 772 äänellä. Tämän johdosta pitivät konservatiivit suuren mässäysjuhlan, niinkuin tietenkin sopiikin.

JÄI MAAVIEREMN ALLE

Ollessaan työssä Sherbrokin ja Des Erables-kadun vesiviemärillä, joutui James Kenedy vierivän saven alle ja hautaantui sinne. Hänen piti mennä viemäriojaan, joka oli 15 jalkaa syvä, laittamaan jotain lankkua paikoilleen, mutta samassa alkoi sivuilta vierimään sinistä savea oja täyteen, haudaten miehen alleen. Vaikka toiset riensivät heti apuun, niin ennenkun apu saatiin oli hän kuollut.

KONSERVATIIVIEN JOHTAJALLE BENNETILLE VASTAAOTTOTILAISUUS

Hänen saapuessaan Montrealiin juuri vaalipäivän jälkeen, oli hänelle järjestetty suuri vastaanottotilaisuus. Tässä tilaisuudessaan oli hän kertonut matkastaan minkä hän on tehnyt yli Canadan, sitten kun viimeksi täällä oli, ja nyt vasta hän on huomanut kuinka hyvä ja mahtava sekä mahdollisuuksien maa on Canada. Hän sanoi, että nyt ei ole kysymys siirtolaisuudesta, vaan on kysymys miten Canadan omat miehet ja naiset voidaan pitää Canadassa, joita nykyään siirtyy suurissa joukoissa Yhdysvaltoihin. Yhtenä keinona tämän siirtymisen estämiseksi sanoi olevan sen, että jos raaka-aineet, kaikki mitä maasta saadaan, valmistetaan täällä valmiiksi, niin sillä tavalla voidaan nostaa oma teollisuus. Nykyään siirretään paljon raaka-ainetta ulkomaille valmistettavaksi. Sen jälkeen kertoi kuinka puolet äänistä tulee Canadassa naisilta, samalla kysyen josko naiset ajattelevat koko Canadaa miten sitä voitaisiin parhaiten ylösrakentaa, kehottamalla itsenäiseen ajatteluun ja valmistautumaan tuleviin yleiscanadalaisiin vaaleihin. Koko puhe oli tietenkin tavallista porvaripolitiikon puhetta. Hän ei sanallakaan maininnut siitä lamaannuskaudesta, mikä esim. on nyt paperiteollisuuden alalla, eikä niistä alhaisista palkoista joita maksetaan. Näissä missään ei kai herran mielestä ole syy, että Canadan miehet ja naiset siirtyvät Yhdysvaltoihin. Samalla ei puhuttu naisten äänioikeudesta, jota Quebecin naisilla ei ole. Nämä kaikki jätti hän sivuun.

KESKUSTELUA "SUBWAYN" RAKENTAMISESTA

On taasen ollut keskustelua Montrealin maanalaisen katuvaunuliikenteen rakentamisesta, joka muutoin on jo monta kertaa ennenkin ollut puheena. Puheessaan selvitti katuvaunukomppanian puheenjohtaja sitä liikenteen suurentumista mikä on tapahtunut Montrealissa, numeroilla selostaen kuinka paljon nykyään pitää eri paikkojen välittää ihmisiä etenkin aamuin ja illoin työhön kulkemisen aikaan. Myöskin tuotiin esille paljonko on maksaneet New Yorkissa, Philadelphiassa ja Bostonissa näiden rakentaminen mailia päälle 2-raiteisina ja 4-raiteisina, samalla osottaen myöskin mitä ilmatiet on tulleet maksamaan. Tuleeko tästä rakennussuunitelmasta vieläkään mitään sen varmempaa. Kuitenkin on tosi, että ennen pitkää on Montrealin rakennettava nämä, sillä alituinen liikenteen kasvaminen ja nykyiset kapeat kadut tulevat siihen pakoittamaan.

TALVEN ENTEET

Ensimmäinen lumi tuli Montrealissa t.k. 26 päivän aamulla ja muutoinkin ilma on ollut kylmää. Lunta tuli kuitenkin niin vähän, että ei maa edes päässyt valkoiseen vaippaansa. — J.

Eri paikkakunnilta

Waskatenau, Alta.

Meillä oli osastomme kokous lokakuun 7 pnä, jossa päätimme pitää päsketti-iltaman marraskuun 9 pnä haalin velkojen peittämiseksi. Samalla olisi myöskin saatava sen verran rahoja, että saisi haalin lämpimäksi, että voisi siellä talvella toimia. Pitäisi saada uuni ja savupiippu. Myöskin olisi muutakin laitettavaa, että lämmin sisällä pysyisi.

Osaston toiminta muuten on ollut kokolailla hiljaista näin kesän aikana, kun kesätyöt ovat olleet itsekullakin kiireellisiä. Mutta eiköhän, kun talvi tulee, toiminta ala vilkastumaan.

Jouluksi kuulema ottavat kappaleen harjotuksen alaiseksi, mutta sitä en vielä tiedä sanoa, että minkälaisen kappaleen ottavat.

Täällä on taas tätänykyä olleet kauniit ilmat, vaikka tätä ennen olivat ilmat jo kokolailla kylmiä, kahdesti jo satanut luntakin. Nyt saavat ihmiset korjattua viimeisetkin viljansa.

Halla se täälläkin vieraili, joten ei taida farmarit paljoa hyötyä tämän vuoden sadosta, kunhan ensin maksavat kaikki kulungit päältä pois. Niinhän se on. Tätä farmariparkaa riistää kaikki. Kapitalisti riistää ja luonto riistää, ja loppujen lopuksi ei farmarille jää työvaivoistaan juuri mitään.

Niin, muistakaahan sitten tulla marraskuun 9 pnä hallille kaikki naapurikyläläisetkin joukolla. Siellä saadaan nähdä, että kenellä se on kaunein päsketti. — E. O.

VUOKRAAJAN HUOLET

Tytär: "Olen vuokrannut vapaana olevan huoneemme eräälle filminäyttelijättärelle".
Äiti: "Onko hän kaunis?"
Tytär: "Kyllä".
Äiti: "Siinä tapauksessa saat ottaa pois uuden maton peilin edestä".

Muuan suunnitelma sodan estämiseksi

Tanskalaisen kenraalin, Fritz Holmin ilmotetaan ryhtyneen levittämään ympäri maailman suunnitelmaansa sotien ehkäisemiseksi. Julistuksessa on m.m. seuraavia kohtia:

"Että 10 tuntia sen jälkeen kun sota on julistettu, aseisiin kutsuttaisiin tavallisiksi sotamiehiksi ja merisotilaiksi taistelemaan vihollisia vastaan seuraavat henkilöt:

"1) Valtakunnan päämies, jos hän on miespuolinen, olipa hän presidentti tai hallitsija.

"2) Valtakunnan päämiehen kaikki miespuoliset sukulaiset, jotka ovat täyttäneet 16 ikävuotta.

"3) Pääministeri toisten ministerien kanssa, sekä heidän apulaisministerinsä.

"4) Kaikki miespuoliset lainlaadinnalliset edustajat, lukuunottamatta niitä edustajia, jotka ovat avoimesti äänestäneet sotaa vastaan.

"5) Kaikki piispat ja prelaatit, eli kaikki vastaavassa asemassa olevat kirkolliset virkailijat, jotka kieltäytyvät vastustamasta aseellista yhteentörmäystä.

"Kaikki yllämainittujen henkilöiden vaimot, tyttäret ja sisaret määrättäköön sairaanhoitajattariksi ja palvelijoiksi sodan ajaksi rintamalle, niin lähelle taistelutannerta kuin tavallisesti kenttäsairaalat pystytetään."

Ehdotuksen tekijä käsittää, ja mikspä ei kenraalina, että korkeassa asemassa olevat valtionvirkailijat ovat imperialismin aseita, jotka lähettävät teurastettaviksi työväenluokan poikia, mutta itse pysyttelevät mahdollisimman kaukana tulilinjalta. Kuitenkaan ei pelkkä julistus siitä, että 10 tuntia sen jälkeen kun sota on julistettu, tehtäisiin niin tai näin, ei riitä. Viime maailmansota opetti, että työväen olisi tarvinnut varustautua sodan ehkäisemiseksi kansainvälisesti ennenkuin se puhkesi. Tehtävä oli laiminlyöty ja hajanaisena laumana työväenluokan pojat kuletettiin tulilinjoille tappamaan toisten maiden luokkaveljiään. Seuraavassa sodassa sinne viedään naisetkin, ei ainoastaan sairaanhoitajattariksi, vaan murha-aseita käyttämään, kuten eri maiden valmistukset osottavat, ellei työväestö ole kypsynyt yhteentörmäystä estämään luokkavoimallaan. Ehdotuksen tekijän mukaan olisi pantava hallituksen päämiehet ja lainlaatijat tappelemaan keskenään. Jos työväki olisi niin kypsynyt, että se voisi sen tehdä, niin helpompaahan luulisi olevan suunnata taistelu hallitusvallan valloittamiseksi työläisten ja farmarien käsiin, perustaa työläisten ja maanviljelijäin tasavalta. — U. K.

SUOMESTA

UUSIA SOTALAIVOJA TILATAAN VIELÄKIN

Uusi Suomi kertoo:

Molemmat Lontoosta tilatut moottoritorpeedoveneet on jo laskettu vesille, mutta toisella ei vielä ole suoritettu koeajoa. Se tapahtuu kuitenkin kohdakkoin, minkä jälkeen aloitetaan alusten pakkaus tänne kuljettamista varten. Niiden oletetaan olevan täällä lokakuun lopulla.

Sittenkun Hietalahden sulkutelakan tarjous kahden panssariveneen rakentamisesta oli pakko hyljätä sen kalleuden takia, on puolustusministeriö, kuten jo on mainittu, pyytänyt tarjousta turkulaiselta Crichton-Vulcanin veistämöltä. Tarjousta ei vielä ole jätetty, sillä tarkkain laskelmain tekeminen vie paljon aikaa.

Siinä uhrataan taas toinenkin markka köyhän Suomen kansan verorahoja imperialismin sotamolokille, ja kuka ties, kuinka raskaiksi saattavat näiden uhrausten seuraukset vielä koitua. Mutta vallassaolijat eivät sellaisista tee laskelmia. Silloin vasta tehdään laskelmia, kun on kyseessä hätään joutuneen työtätekevän kansan auttaminen yhteiskunnalle kerätyillä varoilla. Mutta tavallisesti silloin huomataan, että varat eivät silloin siihen riitä. Työtätekevien on itse huolehdittava, että tässäkin suhteessa saadaan kurssi muuttumaan.

TULOT VALTION METSÄTALOUDESTA

Metsähallituksessa tehtyjen ennakkolaskelmien mukaan nousevat tulot valtion metsätaloudesta kuluvalta vuodelta noin 409 milj. markkaan. Eduskunnan hyväksymässä talousarviossa oli tulot valtion metsätaloudesta arvioitu 328 milj. markkaan. Viime vuonna tulot nousivat 314,243,637 markkaan, joka oli parhain siihenastinen tulos.

TÖRKEÄT RIKOKSET

Se rikostilasto, jota rikosrekisterissä pidetään yleisten oikeuksien lähettämäin rikosilmoitusten perusteella, osoittaa, että 1928 vuoden kolmena ensimmäisenä vuosineljänneksenä ovat tuomioistuimet tuominneet törkeistä rikoksista yhteensä 10,510 miestä ja 1,678 naista. Vastaavana aikana viime vuonna oli tuomittu 10,237 miestä ja 1,560 naista.

ILMALAIVASTON RAKENTAMISTA JOUDUTETAAN

Tasavallan presidentille esiteltiin valtioneuvostossa eduskunnan lausuma toivomus ilmapuolustuksen kehittämisestä. Presidentti antoi valtioneuvoston tehtäväksi ryhtyä niihin toimenpiteisiin, joihin mainittu toivomus antaa aihetta.

Kun sotalaivaston viisivuotisrakennusohjelma saatiin hyväksytyksi, ovat porvarilliset sanoma- ja aikakauslehdet nyt kilvan ruvenneet runnaamaan vahvan ilmalaivaston rakentamista.

Niinpä kirjoitti fascistinen aikakauslehti "Hakkapeliitta" syysk. 22 päivän numerossaan suoraan, että koska eduskunta hyväksymällä n.s. laivastolain, on turvannut laivaston rakennusohjelman 5 vuodeksi eteenpäin, ei keskustelu laivaston ja ilmailuvoimien suhteista ja tehtävistä enää voi laivaston etuja haitata. Ja niin alkoi lehti nyt maalata laivaston kehnoksi "puolustus"-aseeksi lentovoimien rinnalla, vaatien vahvan lentolaivaston rakentamista.

Tässä selvänä ne keinot, millä tavoin kansalta keinotellaan verovaroja militarismin hyväksi.

Neuvostoliitosta

UUSI JÄTTILÄISKOULU

Leningradin alueen valistusosasto on vahvistanut suunnitelman uuden suuren koulun rakentamista Moskovan-Narvan piiriin "Elektorapparat" tehtaan luo. Kouluun tulee 30 luokkaa ja voi siinä opiskella 2,200 lasta (kaksi vuoroa). Sen rakentaminen maksaa 1,110,000 rpl. Rakennuksen perusteet lasketaan Lokakuun 11-vuotisjuhlina.

10,000 VALOKUVAUSKONETTA

Neuvostoteollisuus on saavuttanut jälleen yhden voiton. Leningradissa oleva TOMPA:n (joukkokäytännössä olevilla koneilla varustamisen trusti) tehdas on ryhtynyt valmistamaan valokuvauskoneita ja linssejä, joita Venäjällä ei koskaan ennen ole valmistettu. Kokeet ensimäisellä kahdella linssillä ovat osoittaneet, että ne ovat yhtä hyviä kuin ulkomaalaiset. Ensimäinen suurempi erä neuvostovalokuvauskoneita linsseineen lasketaan kauppoihin 3—4 kuukauden kuluttua. Lokakuun 1 p:ään v. 1929 mennessä tulee tehdas valmistamaan niitä 10,000 kpl. Tehdas voi täydellisesti tyydyttää Neuvostoliiton tarpeen ja sentähden tekee se anomuksen, että valokuvauskoneiden ja linssien tuonti ulkomailta lopetetaan ensimäisen erän ilmestyessä kauppaan.

Slavgorodskin okrugassa Siperjassa on Tanatar-järven läheltä löydetty valtavia soodakerroksia. Likipitäisten laskujen mukaan on soodaa sata miljoonaa tonnia. Neuvostoliitto tarvitsee soodaa 200,000 tonnia, josta noin 50,000 tonnia on tähän saakka tuotu ulkomailta. Nyt löydetty soodakerros on maailman suurin.

Jouluksi Suomeen
BALTIC AMERIKAN LINJAN
HYVIN TUNNETTU HUVILAIVA

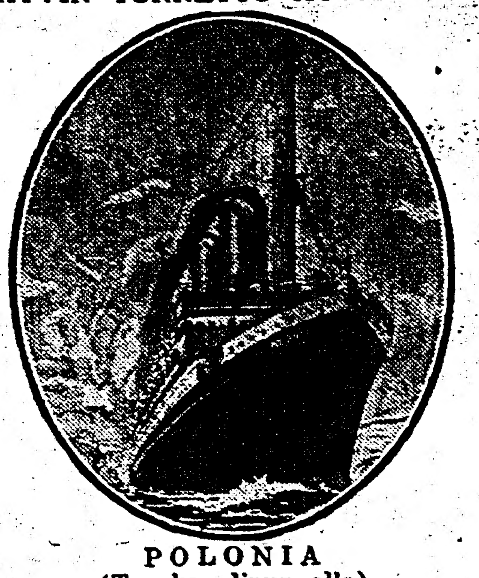

POLONIA
(Tanskan lipun alla)

Tekee toisen suurenmoisen jouluhuvimatkan SUORAAN HELSINKIIN
Halifaxista Joulukuun 6 päivänä
(New Yorkista Jouluk. 4 pnä)
HUVIMATKAA JOHTAA SUOMEEN SAAKKA LINJAN OMA SUOMALAINEN EDUSTAJA, MR. PAUL GULIN.

SUOMALAISTA SEURAA — SUOMALAISTA JOULURUOKAA SUOMALAINEN PALVELUSVÄKI

Juhlallinen vastaanotto Helsingissä

Halvat huvimatkahinnat kaikissa luokissa

Ostamalla meno- ja paluu-piletin Kolmannessa tahi Turisti Kolmannessa luokassa säästätte noin 20 prosenttia.
Kiirehtikää tekemään lipputilauksenne ajoissa joko lähimmältä asiamieheltä tahi konttoreistamme.

BALTIC AMERIKAN LINE

Montreal, Que. 290 St. James St. | Winnipeg, Man. 796 Main St.
Toronto, Ont. 72 Queen St. W. | Halifax, N.S. 51 Upper Water
Edmonton, Alta. 10350—101 St. | Saskatoon, Sask. 207 McMillan Bldg.
tahi
J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

JOUTUKAA MUKAAN
Canadan Suomalaisten
JOULUHUVIMATKALLE SUOMEEN
joka toimeenpannaan
RUOTSIN AMERIKAN LINJAN
Maailman Kuuluisalla Moottorilaivalla
"GRIPSHOLM"
Halifaxista — Joulukuun 5 päivänä
(Göteborgin kautta)

Linjan Suomalainen Asiamies
JOHN STAHLBERG
tulee johtamaan tämän huvimatkan Montrealista Suomeen asti. JOHN STAHLBERG on "Vapauden" Montrealin konttorin hoitaja ja hyvin tunnettu suomalaisten keskuudessa Canadassa. Tulette varmasti nauttimaan mitä hauskimmasta matkasta yhtymällä tähän huviretkeilyyn.

Atlannin ja Pohjanmeren poikki samassa komeassa valtamerilaivassa. Koko matka Canadasta Suomeen kestää ainoastaan 10 vuorokautta

Kehoitamme matkalle aikovia ajoissa varaamaan itselleen hyttipaikan laivalla, sillä menijöitä karttuu paljo tälle huvimatkalle.

TILATKAA PILETTI LÄHIMMÄLTÄ LINJAN ASIAMIEHELTÄ, TAHI KIRJOITTAKAA SUORAAN SEURAAVALLA OSOITTEELLA:

SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 Stanley St. MONTREAL QUEBEC
J. V. KANNASTO, Box 69 SUDBURY, ONTARIO

A. FOURNIER
LIMITED
HENKI-, PALO-, TAPATURMA- JA AKKUNALASI.
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

CANADIAN PACIFIC Sailings to EUROPE

Cherbourg, Antwerp, Hamburg, Cobh, Southampton, Liverpool, Glasgow, Belfast

Cherbourgiin—Southamptoniin

Lokak. 31	Empress of Scotland
Marrask. 10	Melita
Marrask. 21	Montrose

Glasgowiin—Belfastiin

Marrask. 2	Duchess of Bedford
Marrask. 9	Montclare
Marrask. 16	Duchess of Atholl
Marrask. 23	Montcalm
Marrask. 28	Minnedosa

Liverpooliin

Marrask. 2	Duchess of Bedford
Marrask. 9	Montclare
Marrask. 16	Duchess of Atholl
Marrask. 23	Montcalm
Marrask. 28	Minnedosa

Hampuriin

Marrask. 10	Melita

Antwerpiin

Marrask. 21	Montrose

Empressit, Montroyal ja Montnairn lähtevät Quebecista, kaikki toiset laivat lähtevät Montrealista.
Lähempiä tietoja halutessa kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen tai
C. H. WHITE, Dist. Pass. Agent, C. P. R. North Bay
WORLD'S GREATEST TRAVEL SYSTEM

Viimeisimpiä Suomalaisia Levyjä Saatavana

3080 PROLETAARIT NOUSKAA. Hannes Saari.
KORVEN RAATAJILLE.
3081 EMÄNNÄT PIKNEKISSÄ. Hiski Salomaa.
SAVONPIIAN AMERIKKAAN TULO.
3082 JUOMARIN LAULU. Hannes Saari.
LONTOON JENNY.
3083 LAIVAN KANNELLA. Leo Kauppi.
AIKA POIKA.
3084 VAPAA VENÄJÄN MARSSI. Orkesteri.
KANSAINVÄLINEN MARSSI.
3085 ALASKA FOX TROT. Akseli Vuorisola.
KATINKA.
3086 VOLGAN VENEMIES. Hannes Saari.
PUNAVANGIN LAULU.

BARKERS MUSIC STORE
DURHAM STREET SUDBURY, ONT.

Matkustakaa Suomeen
suosittulla
RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA
Suomalaisten Suosima Linja

Ensimäinen Nyt Lähtevä Laiva
Joka Tarjoaa Suoran, Nopean ja Mukavan Matkan Matkustajille
CANADASTA SUOMEEN
Göteborgin kautta
On Kolme Potkurinen Turbiini Höyrylaiva
"DROTTNINGHOLM"
HALIFAXISTA, MARRASK. 19 PNÄ

Kaksi Suurta Jouluhuvimatkaa
Kuuluisa Moottorilaiva "GRIPSHOLM"
HALIFAXISTA, JOULUKUUN 5 P:NÄ
Mr. John Stahlberg
Linjan suomalainen asiamies Montrealissa tulee henkilökohtaisesti johtamaan tämän huvimatkan Suomeen saakka.
— UUSI —
Loistomoottorilaiva "KUNGSHOLM"
NEW YORKISTA, JOULUKUUN 8 P:NÄ
TEHKÄÄ PAIKKATILAUKSENNE NYT!

Ostakaa piletit Suomessa oleville sukulaisillenne ja ystävillenne Ruotsin Amerikan Linjalla että heidän matkansa muodostuisi mahdollisimman hauskaksi.

Halutessanne tarkempia tietoja matkaa koskevista asioista kääntykää lähimmän paikallisasiamiehen puoleen tahi kirjoittakaa seuraavilla osoitteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 Stanley St., Montreal, Que., Canada.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.

Suomeen Jouluksi
MUTTA MILLÄ LAIVALLA?
Suuret jouluhuvimatkat Canadasta Suomeen
Ruotsin American linjan laiva GRIPSHOLM JOULUKUUN 5 P. HALIFAXISTA
Baltic American linjan laiva POLONIA JOULUKUUN 6 P.
Scandinavian American linjan laiva FREDERIK VII JOULUKUUN 10 P.
Cunard linjan laiva ASCANDIA MONTREALISTA MARRASKUUN 23 P.
White Star linjan laiva LAURENTIC MONTREALISTA 24 P.

Vapauden Montrealin konttoorin hoitaja John Stahlberg tulee henkilökohtaisesti johtamaan Gripsholmin matkustajat Suomeen asti.

Tehkää pilettitilaukset ajoissa saadaksenne hyvät paikat laivasta. Ilmoittakaa meille millä laivalla matkustatte sekä millä junalla saavutte Montrealiin että tiedämme olla asemalla vastassa. Jättäkää tilauksenne nyt jo.
Joka viikon perjantai ja lauantaisin lähtee Montrealista Cunard ja White Star linjan laivat aina marraskuun 24 päivään asti. Kyselkää meiltä lähemmin.
Ruotsin American linjan ensimmäinen matka tänä syksynä marraskuun 19 päivä Halifaxista, sekä Scandinavian American linjan 26 päivä marraskuuta.

JOHN STAHLBERG
Vapaus Montreal Branch 1387 St Antoine St.

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa SUURISSA LAIVOISSA

Kun matkustatte kotiinne käyttäkää Canadian Pacific linjaa, jolla on suora yhteys Englannista Suomeen. Olette valtamerellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urno Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOItaja Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

PORT ARTHUR, ONT.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. Tiist.

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIke Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

Aterioita ja huoneita

Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla

Consumers Society

Sudbury, Ontario. — Elm Street. Puhelin 1084.

Postiosote: Box 1298. (Ilm.)

Me tarjoamme myytäväksi:

Purity jauhoja, sokeria, suolaa, braniä, shortsia, muhennettuja kauroja, syöttönisua, paloteltua maissia, hienonnettua maissijauhoa, täytettä maissia, kananruokaa, mäskiä, simpukan kuoria, öljykakkua, lihajauhetta, vasikansyötettä, uudelleen puhdistettuja lännen kauroja, siemen kauroja, ohraa, nisua, pellavan siemen syöttiä, heiniä ja olkia.

Edward Grain Company
66 Elm St. W. Sudbury, Ont.

NORJAN AMERIKAN LINJA

NOPEA TIE SUOMEEN

Oslon ja Tukholman kautta

Oslo: / Suoraan New Yorkista:

KULKUVUOROT

VIEKÄÄ JOULU SUOMEEN
Varatkaa hyttipaikkanne nyt joulumatkaan New Yorkista.

*Bergensfjord ..... marrask. 20 p.
Stavangerfjord .... jouluk. 8 p.

*) Laivat poikkeavat Halifaxissa itäänpäin matkalla.

New Yorkiin tullessa laivat poikkeavat Halifaxiin, Can.

Kolmas luokka edestakaisin Suomeen

$186.00

"Bergensfjordia" joka matkalla on turisti-kolmasluokka. Tämä suosittu luokka on järjestetty "Stavangerfjordin" JOULUHUVIMATKALLE JOULUKUUN 8 PNÄ New Yorkista. Huokein edestakainen matka Suomeen on $208.50, säästö siten $49. Entiset toisen luokan hytit tähän tarkoitukseen.

Tehkää hyttitilauksenne nyt.

Matkustakaa Suomeen tai tuottakaa omaisenne tähän maahan ja Canadaan Norjan linjalla, joka on tunnettu mukavuuksistaan, hyvästä kohtelustaan ja palveluksistaan. Valintanne mukaan saatte nousta maihin Bergenissä ja siitä jatkaa matkaanne edelleen kuuluisan ihanan Norjan vuoriston läpi rautateitse Osloon ilman lisämaksua.

Jokaisen Suomeen matkustajan tulisi käyttää tätä tilaisuutta hyväkseen.

Mitään passi- tai tullitarkastusta ei ole Ruotsissa eikä Norjassa.

Matkatavarat chekataan suoraan New Yorkista Suomeen.

Washingtonista saaduilla paluulupakirjoilla varustetut 3-luokan matkustajat eivät joudu Ellis-saarelle.

Lähempiä tietoja ja kaavakkeita on saatavana paikallis-asiamiehiltämme.

NORWEGIAN AMERICAN LINE
22 Whitehall St., New York.

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP

Sudbury

SEKAKUORON HARJOITUS

tänään, klo 7 tenorit, 7.30 altot, klo 8 sopraanot ja bassot. Jokaisen laulajan oltava läsnä.

PALVELIJATTARIEN YHDISTYS

Sudburyn palvelijattarien yhdistyksen kokous pidetään keskiviikkoiltana, t.k. 31 päivä kello 8. Kaikki ohjelmansuorittajat välttämättä oltava saapuvilla.

SE ENSI KESKIVIIKON ILTAMA

Jokainen pitänee mielessään, että huomen, keskiviikko, illalla on Liberty-haalilla nuorisoliiton Sudburyn kaupunkijärjestön toimeenpanemat iltamat. Ohjelma on laaja ja monipuolinen, huomattavina numeroina ollen ukrainalainen mandoliiniorkesteri ja ukrainalaiset tanssit. Ohjelmaa tullaan esittämään kolmella kielellä, sillä myös ukrainalaiset nuorisoliittolaiset osallistuvat näiden iltamien järjestämiseen. Ohjelman loputtua on tanssia hyvällä soitolla. Katsokaa maksullista ilmotusta tässä lehdessä.

HALLOWEEN-TANSSIT ENSI TORSTAI-ILTANA

Ensi torstaina alkaen kello 9 ip. pidetään Liberty-haalilla Halloween-tanssit. Tätä tilaisuutta varten tullaan erikoisesti laittamaan haali oikein Halloween-kuntoon. Kolmihenkinen orkesteri soittaa. Sisäänpääsymaksu on 35 senttiä.

HUHUJA VOIMATRUSTIN MUODOSTAMISESTA

Lehtitietojen mukaan pitäisi Gatineau Power-yhtiön suunnitella Wahnapitae Power-yhtiön ostamista, ja siten Wahnapitae-joen vesivoimalähteiden keskittämistä trustin käsiin. Wahnapitae-yhtiöllä on nykyään kolme voimalaitosta, jotka kehittävät noin 13,000 hevosvoimaa. Sudburyn kauppala ja useat kaivosyhtiöt saavat sähkövoimansa tältä yhtiöltä.

YLEISIÄ UUTISIA

Herrasnulikat himomurhaajina

ATLANTA, G., lokak. 29. Erääseen kuivapesulaitokseen tuodut vereen tahratut housut muodostui johtolangaksi useiden ryöstöjen ja kamalan murhan selvillesaamiseen, joiden yhteydessä on nyttemmin vangittu George Harsh, 19-vuot., ja James R. Gagly, 18-vuot., molemmat herrasperheisiin lukeutuvia yliopistonuorukaisia. Nämä moraalisesti rappeutuneet herrassaikarit ovat tunnustaneet itsensä syypäiksi moneen ryöstöön ja kahden ihmisen murhaan. Murhat olivat he tehneet tyydyttääkseen jännityshaluaan.

"Malmgrenin ei olisi tarvinnut kuolla"

Lausuu kirjailija Ernst Toller

OSLO. — (Postitieto). — "Aftonposten" kertoo, että oslolainen elokuvateatteri Colosseum teki viime kesänä venäläisten kanssa sopimuksen sen elokuvan ostamisesta, joka otettiin Huippuvuorilla jäänmurtaja "Krasinin" kannella ja m.m. sillä hetkellä, jolloin lentäjä Tshuhnovski ja venäläinen elokuvaaja Junkers-lentokoneella lentäessään huomasivat Malmgrenin ryhmän, ollen näkevinään jäällä kolme miestä. Colosseumin piti saada tämä elokuva jo syyskuun 15 p., mutta elokuvateatteri ei vieläkään ole saanut venäläistä elokuvaa esitettäväkseen. Väitetään Italian hallituksen tehneen neuvostohallitukselle esityksiä, ettei elokuvaa esitettäisi nykyisessä asussaan. Tästä tehdään se johtopäätös, että elokuvassa todellakin näkyi kolme miestä jäälautalla. Saksalainen kirjailija Ernst Toller, joka äskettäin kävi Venäjällä, on kertonut elokuvasta käyvän selville, kuten hän huomauttaa, "ettei Malmgrenin olisi tarvinnut kuolla".

TIEDEMIES VÄITTÄÄ VOITTANEENSA PAINOLAIN

Lontoo. — Nuori tiedemies R. M. Tate on ilmoittanut, että hän oli keksinyt metalliseoksen, joka on painovoiman vaikutuksen ulkopuolella. Salaisessa laboratoriossa toimeenpannuissa kokeissa asetti keksijä levyn sanottua metallia permannolle ja toisen levyn ilmaan sen yläpuolelle. Levy pysyi ilmassa niin kauan, kun hän halusi sitä siellä pitää. Asiantuntijat lausuvat, että jos keksintö pitää paikkansa, on se huomattavin mitä on tehty satoihin vuosiin.

AMERIKAN MANTEREEN POIKKI LENNETTY

Mines Field, Los Angeles, Cal., lokak. 28. — Kapteeni Collyerin ohjaama lentokone, "Yankee Doodle", saapui tänne torst. kello 2.12 päivällä, päättyen sen keskeytymätön lento Roosevelt Fieldistä, New Yorkista, 24 tunnissa 55 minuutissa. Matkustajana oli mukana koneen omistaja Harry Tucker. Tämä lentosaavutus tapahtui amerikkalaisen imperialismin reklaamiksi.

C. k. nl. Sudburyn kaupunkijärjestö

— toimeenpanee —

ILTAMAN

LIBERTY-HAALILLA
ensi keskiviikkona, t.k. 31 p. 8.30 j.p.p.

Ohjelma sisältää: Puheita Tenhuselta, Bilinskiltä, ja Tuorilta; lauluja; runoja; ukrainalainen mandoliini-orkesteri esittää useita kappaleita; taide- ja ukrainalaisia kansantansseja; sekä 1-näytök näytelmä

"UNEMPLOYMENT"

y.m., y.m.

Ohjelman loputtua tanssia hyvällä soitolla

Sisäänpääsymaksu 40 senttiä.

JÄNNITTÄVÄÄ JA ARVOKASTA

Bruno Titus

Neljässä näytöksessä

— esitetään —

S. J. KIRKLAND LAKEN NÄYTTÄMÖLLÄ
ensi sunnuntaina, 4 pnä marrask. 1928

alkaen kello puoli kahdeksan illalla

Henkilöt:	Esittäjät:
MORTIMER BROUGHER, kupariparooni	V. Salminen
MILDBERD, hänen tyttärensä	Irene Rissanen
ARCHIBALD FOULER, klanien järjestäjä	Ed. Vanhala
LEONEL ZOEY, salapoliisi	A. Kivinen
JOHN TILMAN, sheriffi	N. Salminen
JOSEPH MARTONENS, palvelija	H. Mäki
M. S. JENNING	J. Virta
RUTH RUSSELL	Ester Oksanen
MARK ROMAN	? ? ? ?
JACK MARION	E. E. Erkkila
JERRY SULLIVAN	J. Poutiainen
PATRICK MAHONEY	V. Vauhkonen
JIM BROWN	V. Valo
SARAH DE WALLE, työväen hotellin pitäjä	Anni Ylitalo
BEULAH, hänen tyttärensä	Soffi Penttila
ENSIMÄINEN NAAMIOITU	K. Leinonen
TOINEN NAAMIOITU	H. Oksanen

Tapahtuu Yhdysvalloissa.

Huom.! Huom.!

Suurenmoiset

Voimistelun Johtajakurssien

Päättäjäiset

— järjestetään —

S. J. SO. PORCUPINEN HAALILLA
marrask. 1 päivänä

— ja —

S. J. TIMMINSIN HAALILLA
marrask, 3 päivänä

Alkaen kello 8 illalla

Ohjelmasta mainittakoon m.m.:

Torvisoittoa — Voimistelua tytöiltä, naisilta, pojilta ja miehiltä — Uutuus kirvesvoimistelu.

LOPUKSI TANSSIA

Sisäänpääsyliput 50 senttiä

KURSSILAISET.

Suuremmoinen SYYSRETKI SUOMEEN

Montrealista, Londonin kautta

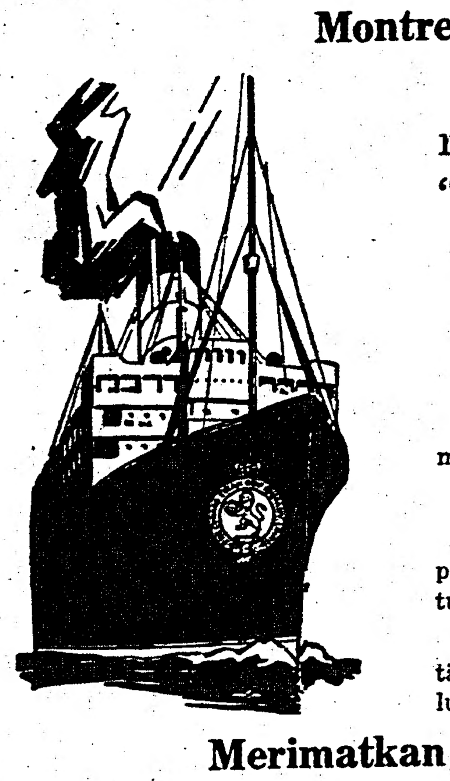

CUNARD LINJA on järjestänyt suuren syysretkeilyn Suomeen kuuluisalla "ASCANIA" nimisellä laivalla.

Montrealista, Marraskuun 23 p. 1928

Tämä retkeily tarjoaa erikoista matkailijoille, kuten:

Kahden päivän purjehdus kauniissa St. Lawrence joessa.

Erikoisesti johdettu automobiili näköalaretki Lontoossa, maailman suurimmassa kaupungissa.

Mr. E. Lindbladin persoonallinen johto.

Laivan lähtöpäivä on siksi aikanen, että matkustajat pääsevät kotiinsa, Suomeen, ennen tavallista joulukiirettä ja tungosta.

Jos ette voi matkustaa Suomeen tässä huvilaivassa, pyytäkää Mr. Lindbladin tuomaan ystävänne ja sukulaisenne luoksenne tänne Canadaan.

Merimatkan hinnat Canadasta Suomeen

	Edestakainen	Yksityinen
Turisti kolmas cabin luokka	$202.50	$121.50
Kolmas luokka	180.00	106.50
Cabin luokka		175.00

Cunard LINE

10053 Jasper Ave. EDMONTON, Alta.	20 Hospital Street MONTREAL, Que.	209 Eight Ave. West CALGARY, Alta.
100 Pinder Block SASKATOON, Sask.	Cor. Bay & Wellington Sts. TORONTO, Ont.	270 Main Street WINNIPEG, Man.

SEKÄ KAIKILTA MEIDÄN ASIAMIEHILTÄMME

Farmi ja kaikenlaiseen taloustyöhön tottunut nainen haluaa päästä

KOKIKSI

kämpälle tai taloudenhoitajaksi joko farmille tai muuhun talouteen.

Lähemmin kirjeellisesti, osoitteella:

Aino Hill,
Box 343, Mimico, Ont.

Ilmotus

Kaikki jotka tietävät olevansa allekirjottaneelle poortivelkaa, olkaa niin hyvät ja maksakaa kahden viikon kuluessa, muuten olen pakotettu laittamaan nimenne lehteen. (239

Senni Salonen
(Entinen osote Junnila),
Box 1511, Timmins, Ont.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on tuttavani **Nick Pelkola**, Alahärmästä. Ole hyvä ja kirjoita jos satut tämän huomaamaan. (240

Nick Aalto,
Box 675, So. Porcupine, Ont.

Haluaisin tietää missä oleskelee nykyään **Jalmari Keriman**, kotoisin Suomesta Siikaisten pitäjästä. Ole hyvä ja heitäppä kirjeellä. (240

Uuno Norkoort,
Box 80, Hearst, Ont.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

KUULKAAPAS TE VELAKSI SYÖNEET JA RAHAA LAINAKSI SAANEET

Muistatte kait, että pidin ruokalaa Rouynissa, Que., ja te saitte silloin ruokaa ja rahaa hyvään tarpeeseenne. Ette kuitenkaan ole muistanut velkojanne maksaa. Tehkää se nyt enstilassa tai muussa tapauksessa tulen julkaisemaan nimenne jatkuvasti lehdessä. MRS. HILJA TURPELA, Box 841, Kirkland Lake, Ont. (TL

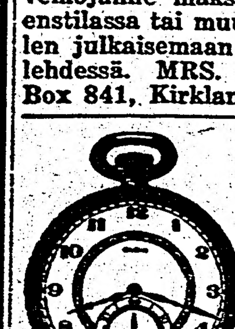

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Käydessänne Englehartissa tulkaa

C. H. Powell and Sons kauppaan

Meillä on täydellinen varasto ruokatavaraa, lihaa, y.m.

Kahvia, 5 lb. erissä 45c lb. Tuoreita Yeast Cakeja. Kaademummaa.

PERUNAJAUHOJA, SOKERIA, LARDIA Y. M.

Myöskin toinen kauppa North Cobaltissa

J. N. DESMARAIS
Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

SKANDINAVIAN-AMERIKAN LINJAN

KAKSI SUURTA

JOULUHUVIMATKAA

SUOMEEN

Suoraan Halifaxista Canadasta Oslon tai Kööpenhaminan kautta seuraavilla monipuolisista mukavuuksistan tunnetuilla nopeakulkuisilla valtamerilaivoillamme:

SS "Oscar II", marrask. 26 p. kello 10 ap.
SS "Frederik VIII", jouluk. 10 p. klo 10 ap.

Tarjotaksemme mahdollisimman usealle kotimaahansa jouluksi palaavalle tilaisuuden tehdä matkansa nopeasti, säästeliäästi ja samalla kuitenkin kaikista niistä mukavuuksista ja erikoisuuksista niin ruuan kuin palveluksen sekä siisteyden suhteen nauttien, joista linjamme järjestämät jouluhuvimatkat ovat tulleet maailmankuuluiksi, olemme tänä vuonna järjestäneet KAKSI JOULUHUVIMATKAA.

Näiden laivojen matkustajat lähtevät Montrealista suomalaisen edustajamme, Mr. A. Vuorisen seurassa Canadian Nationalin Bonaventure asemalta lauantaina marrask. 24 p. ja jouluk. 8 p. kello 7 illalla ja seuraa edustajamme matkustajista huolehtien ja avustaen laivalle saakka.

HUVILAIVOJAMME LÄHINNÄ EDELLISET KULKUVUOROMME NEW YORKISTA:

SS "FREDERIK VIII" .... lokakuun 20 p.
SS "UNITED STATES" .... marraskuun 3 p.
SS. "HELLIG OLA" .... Marrask. 10 p.

NYT ON PARAS AIKA PÄÄTTÄÄ JOULUMATKASTA JA TILATA PAIKAT.

Pyytäkää lähimmältä asiamieheltämme tarkempia selityksiä tai kirjoittakaa suoraan meille.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
1410 Stanley Street, —— Montreal, Que.

Scandinavian-American Line, 461 Main Street, Winnipeg, Man.
Scandinavian-American Line, 1321 Fourth Ave., Seattle, Wash.

J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont.